

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE
W PUŁAWACH
ZA ROK 2022**

MARZEC 2023

SPIS TEŚCI

I.	WSTĘP	3
II.	INFORMACJA Z WYKONANIA BUDŻETU ZA 2022 ROK	9
	DZIAŁ 852 OPIEKA SPOŁECZNA	9
	<i>Rozdział 85205 Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i>	9
	<i>Rozdział 85218 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</i>	10
	<i>Rozdział 85220 Poradnia Rodzinna i Ośrodek Interwencji Kryzysowej</i>	11
	<i>Rozdział 85295 Pozostała działalność</i>	11
	DZIAŁ 853 POZOSTAŁE ZADANIA Z ZAKRESU POLITYKI SPOŁECZNEJ	12
	<i>Rozdział 85311 Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych</i>	12
	<i>Rozdział 85395 – Pozostała Działalność</i>	12
	DZIAŁ 855 RODZINA	13
	<i>Rozdział 85508 Rodziny zastępcze</i>	13
	<i>Rozdział 85510 Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych</i>	14
	DOCHODY POWIATU	15
III.	REALIZACJA POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	17
	REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2016-2022	18
	REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE PUŁAWSKIM NA LATA 2016-2022	19
	REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE PUŁAWSKIM NA LATA 2021-2023 ..	19
	REALIZACJA PROJEKTU PT. „AKTYWNI ZAWODOWO I SPOŁECZNIE”	22
IV.	PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE	22
	DZIAŁALNOŚĆ PORADNI RODZINNEJ	23
	<i>Spotkania indywidualne</i>	23
	<i>Poradnictwo prawne</i>	24
V.	OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ, HOSTEL DLA OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ – PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE	25
	DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ (USYTUOWANEGO W STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ PCPR W PUŁAWACH)	25
VI.	SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ – DZIAŁANIA ZESPOŁU DS. PIECZY ZASTĘPCZEJ	29
	RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA	29
	<i>Działania realizowane na rzecz rozwoju pieczy zastępczej</i>	31
VII.	ZADANIA ZESPOŁU DS. ŚWIADCZEŃ	36
	ŚWIADCZENIA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH	36

<i>Kontrole w rodzinach zastępczych</i>	39
POROZUMIENIA	39
ODPŁATNOŚĆ GMIN ZA POBYT DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ	40
USAMODZIELNIANIE PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW	40
MIESZKANIE CHRONIONE	42
ODPŁATNOŚĆ ZA POBYT DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ	43
ALIMENTY	43
KIEROWANIE I NADZÓR NAD PLACÓWKĄ OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZĄ	44
POMOC OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA	45
KIEROWANIE ORAZ NADZÓR NAD POWIATOWYM ŚRODOWISKOWYM DOMEM SAMOPOMOCY W GÓRZE PUŁAWSKIEJ	46
VIII. SZKOLENIE I DOSKONALENIE ZAWODOWE KADR POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ DORADZTWO METODYCZNE DLA KIEROWNIKÓW I PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNEJ Z TERENU POWIATU	47
IX. ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ REALIZOWANE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZE ŚRODKÓW PFRON	48
REHABILITACJA SPOŁECZNA	48
WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW PFRON NA ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE PUŁAWSKIM W 2022 R.	49
<i>Turnusy rehabilitacyjne</i>	50
<i>Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych</i>	51
<i>Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się</i>	52
<i>Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze</i>	54
<i>Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny</i>	54
WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ	56
REALIZACJA PILOTAŻOWEGO PROGRAMU „AKTYWNY SAMORZĄD”	57
REALIZACJA PROJEKTU PT. „AKTYWNI ZAWODOWO I SPOŁECZNIE”	63
X. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	64
XI. DZIAŁALNOŚĆ PUNKTU INFORMACYJNEGO DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	64
XII. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ	65
XIII. ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	65

I. WSTĘP

Zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526), powiat realizuje określone zadania publiczne. Pomoc społeczną w powiecie, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, świadczą wyspecjalizowane instytucje, tj. ośrodki pomocy społecznej podległe władzom gmin oraz od 1 stycznia 1999 r. powiatowe centra pomocy rodzinie – jednostki podległe władzom powiatu. Ustawa przypisuje tym instytucjom określone kompetencje realizowane w postaci zadań własnych samorządu gminnego i powiatowego oraz zadań zleconych samorządom przez administrację rządową.

Ustawowe zadania samorządu powiatowego z ustawy o pomocy społecznej

Do podstawowych zadań powiatu należą następujące zadania:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- 3) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- 4) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- 5) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mających trudności w integracji ze środowiskiem;
- 6) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;

- 7) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 8) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- 9) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- 10) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 11) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 12) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 13) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 14) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 15) utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 4) udzielanie cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej;

Ustawowe zadania samorządu powiatowego z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Do zadań własnych powiatu należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych

zawodowych na dany rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej;

- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 8) wyznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 9) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

Zadania powiatu w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym

Zadania obejmujące zakres pomocy osobom niepełnosprawnym określone zostały w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, 173, 240) wraz z aktami wykonawczymi.

Do zadań powiatu należy:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
 - a) rehabilitacji społecznej,
 - b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
 - c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- 2) współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów, o których mowa w pkt 1;
- 3) udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie uchwalonych przez radę powiatu programów, o których mowa w pkt 1, oraz rocznej informacji z ich realizacji;
- 4) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności;
- 5) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;
- 6) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób;
 - 6a) finansowanie z Funduszu wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu;
- 7) dofinansowanie:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - f) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
 - g) zmiany samodzielного lokalu mieszkalnego, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2021 r. poz. 1048), dotychczas zajmowanego przez osobę niepełnosprawną, w sytuacji braku możliwości zastosowania

w tym lokalu lub w budynku racjonalnych usprawnień, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności lub jeżeli ich zastosowanie byłoby nieracjonalne ekonomicznie;

- 8) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;
- 9) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie;
 - 9a) przyznawanie środków, o których mowa w art. 12a ust. 1 i art. 26g ust. 1;
 - 9b) realizacja zadań, o których mowa w art. 26, art. 26d i art. 26e;
 - 9c) zlecanie zadań zgodnie z art. 36;
- 10) kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej;
- 11) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów;
- 12) doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne;
- 13) współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

Zadania powiatu z zakresu rehabilitacji zawodowej są realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Puławach. Natomiast zadania powiatu dotyczące rehabilitacji społecznej realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach. Podmioty te są jednostkami organizacyjnymi powiatu, realizującymi jego ustawowe obowiązki odpowiednio w obszarach przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Zadania powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony osób doświadczających przemocy w rodzinie

Zadania powiatu obejmujące zakres pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie określone zostały między innymi w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).

Do zadań własnych powiatu należy:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia

prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

II. INFORMACJA Z WYKONANIA BUDŻETU ZA 2022 ROK

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Powiat poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach są zadaniami własnymi o charakterze obowiązkowym.

Ogółem na realizację tych zadań w planie finansowym na 2022 r. zaplanowano kwotę **6 954 903,59** zł, w tym:

- **6 280 698,00** zł – środki własne powiatu,
- **39 400,00** zł – dotacja na realizację Programu Ostonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” – Edycja 2022 r. „Rodzina w pandemii”,
- **382 641,00** zł – dotacja na wypłatę dodatku wychowawczego dla rodzin zastępczych wraz z kosztami obsługi,
- **13 978,00** zł – dotacja na utrzymanie dziecka cudzoziemca w rodzinnej pieczy zastępczej,
- **60 255,00** zł – dotacja na wypłatę dodatku wychowawczego dla rodzin wychowanków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej, wraz z kosztami obsługi,
- **83 047,30** – projekt pt. „Aktywni zawodowo i społecznie” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020,
- **9 900,00** zł – program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- **4 221,00** zł – dotacja udzielona z budżetu Wojewody na dodatek służbowy na podstawie art. 121 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej dla 1 pracownika socjalnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach,
- **80 763,29** zł – z tytułu funduszu Pomocy Ukrainie.

Plan finansowy jednostki na 2022 rok: **6 954 903,59 zł**

Wykonanie planu: **6 848 284,08 zł**

Realizacja: **98,47%**

Dział 852 Opieka społeczna

Rozdział 85205 Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Plan **49 300,00 zł**

Wykonanie **49 299,91 zł**

Realizacja **99,99%**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2022 r. realizowało Program Osłonowy „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” – Edycja 2022 r. i współfinansowany przez MRiPS projekt pn. „Rodzina w pandemii – jak wspierać i pomagać w kryzysie”, którego celem było podjęcie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomoc osobom uwikłanym w przemoc – zarówno osobom doświadczającym, jak i zagrożonym przemocą, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przeżywających kryzysy.

Na wykonanie tych zadań poniesiono nakłady rzeczowe i osobowe w ogólnej wysokości **39 400,00 zł**.

Wydatki te obejmowały:

– wynagrodzenia z tytułu bezosobowego funduszu płac	3 240,00 zł
– wydatki rzeczowe	36 160,00 zł

Środki z tego rozdziału przeznaczone były również na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Program realizowany był w okresie od 25.04.2022 r. do 1.08.2022 r. metodą warsztatową pn. „Metoda z Duluth”. Program obejmował 3 spotkania indywidualne dla każdego uczestnika oraz 13 sesji grupowych po 4 godziny każda, tj. łącznie 60 godzin, odbywał się z częstotliwością raz w tygodniu. Do programu zostało zakwalifikowanych 13 osób, z czego wzięło udział 11 osób. Zajęcia odbywały się w sali szkoleniowej PCPR. Program prowadzony był przez specjalistów zatrudnionych z zewnątrz na podstawie umów cywilno-prawnych.

W ramach programu poniesiono następujące wydatki:

– wynagrodzenia bezosobowe	– 9 800,00 zł
– pozostałe wydatki	– 99,91 zł

Rozdział 85218 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Plan	1 517 103,00 zł
Wykonanie	1 513 220,30 zł
Realizacja	99,74%

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach realizuje zadania własne powiatu z zakresu pomocy społecznej określone w ustawie o pomocy społecznej, ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zadania określone w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Na wykonanie tych zadań poniesiono nakłady rzeczowe i osobowe w ogólnej wysokości **1 513 220,30 zł**.

Wydatki te obejmowały:

- wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi dla 18 pracowników zatrudnionych na 18 etatach oraz 2 umowy-zlecenia 1 291 931,89 zł,
- wydatki na bieżące funkcjonowanie jednostki 219 010,41 zł,
- wydatki na drobne naprawy remontowe sprzętu 2 278,00 zł.

Rozdział 85220 Poradnia Rodzinna i Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Plan	331 731,00 zł
Wykonanie	326 560,12 zł
Realizacja	98,44%

Poradnia Rodzinna swoim zakresem obejmuje świadczenie specjalistycznych usług prawnych, psychologicznych i rodzinnych osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej podejmuje działania interdyscyplinarne na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, a w szczególności:

- dokonuje diagnozy sytuacji kryzysowej osób zgłaszających się po pomoc,
- udziela wsparcia psychologicznego,
- wspiera w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej związanej z wystąpieniem przemocy w rodzinie,
- udziela poradnictwa prawnego.

Środki z rozdziału 85220 na finansowanie działalności Poradni Rodzinnej i Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2022 roku wydatkowano w kwocie **326 560,12 zł** w sposób następujący:

- wynagrodzenia osobowe 5 pracowników, wraz z pochodnymi, zatrudnionych na 4,75 etatu 229 135,15 zł,
- wydatki na bieżące funkcjonowanie jednostki 97 424,97 zł.

Rozdział 85295 Pozostała działalność

Plan	31 773,00 zł
Wykonanie	31 424,32 zł
Realizacja	98,90%

Środki z tego rozdziału w całości przeznaczono na opłaty za pobyt dziecka pozbawionego opieki i wychowania rodziców, które przebywa w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym dla dzieci w Kraszewie-Czubkach.

Dział 853 Pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej

Rozdział 85311 Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Plan	278 166,00 zł
Wykonanie	277 887,70 zł
Realizacja	99,90%

Środki z tego rozdziału przeznaczone zostały na współfinansowanie kosztów działalności WTZ – zgodnie z art. 10b ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych; koszty działalności WTZ współfinansowane są ze środków PFRON i ze środków samorządu terytorialnego lub innych źródeł. W 2022 r. wydatki z tego tytułu wyniosły 277 887,70 zł:

Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Puławskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych z siedzibą w Puławach	86 340,00
Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Puławskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego w Puławach	86 110,83
Warsztat Terapii Zajęciowej w Nałęczowie przy Nałęczowskim Stowarzyszeniu Charytatywnym	99 682,14
Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną „Koło” w Rykach	2 877,40
Warsztat Terapii Zajęciowej działający przy ul Jastrzębiej 3 w Lublinie	2 877,33
RAZEM	277 887,70

Rozdział 85395 – Pozostała Działalność

Plan	163 810,59 zł
Wykonanie	143 547,90 zł
Realizacja	87 63%

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach realizowało projekt pt. „Aktywni zawodowo i społecznie” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

Celem głównym projektu jest zwiększenie szans na równy dostęp do aktywnego udziału osób niepełnosprawnych oraz osób doświadczających przemocy domowej lub będących jej świadkami z terenu powiatu puławskiego w życiu społecznym oraz na rynku pracy poprzez realizację usług aktywnej integracji społecznej, zawodowej i zdrowotnej.

Środki z rozdziału 85395 na realizację projektu pt. „**Aktywni zawodowo i społecznie**” w pierwszym półroczu 2022 roku wydatkowano w kwocie **79 010,61 zł** w sposób następujący:

- wynagrodzenia osobowe 10 pracowników realizujących projekt, wraz z pochodnymi
– 35 321,36 zł,
- wydatki na realizację projektu
– 43 689,25 zł.

W ramach tego rozdziału Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach otrzymało środki na realizację zadania z Funduszu Pomocy Ukrainie. W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy na terenie powiatu puławskiego po 24.02.2022 r. przybyło 60 małoletnich obywateli Ukrainy (z instytucjonalnej pieczy zastępczej), 9 małoletnich (z Rodzinnego Domu Dziecka), 11 (z rodzin zastępczych), 1 małoletni obywatel Ukrainy, który przekroczył granicę bez opieki – ww. małoletni zostali wpisani do ewidencji małoletnich w systemie teleinformatycznym. Łączna kwota, jaka została wydana na zadania związane z pobytem ww. dzieci wyniosła 64 537,29 zł. W szczególności środki te zostały wydatkowane na:

- zadanie wynikające z art. 25 ust. 3c ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, tj. wynagrodzenia dla 3 osób zatrudnionych do pomocy w sprawowaniu opieki nad dziećmi na łączną kwotę – 12958,20 zł
- zadania wynikające z art. 25 ust. 3ba i 25a ust.8 ww. ustawy, tj. dodatki specjalne dla pracowników PCPR – 8 824,33 zł
- pomoc tłumaczy – 2 780,00 zł
- wydatki na pomoc organizacyjną – 1 571,76 zł
- wydatki na wypłatę świadczeń społecznych –38 403,00 zł

Dział 855 Rodzina

Rozdział 85508 Rodziny zastępcze

Plan	4 221 765,00 zł
Wykonanie	4 145 915,90 zł
Realizacja	98,20%

Wydatki w tym rozdziale obejmują:

1. Pokrycie kosztów pobytu dzieci pochodzących z terenu powiatu puławskiego przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie innych powiatów.
2. Wypłatę świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych oraz w rodzinnym domu dziecka, a także świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, oraz wypłatę dodatku wychowawczego.
3. Wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych prowadzących rodzinny dom dziecka, osoby zatrudnionej do pomocy w opiece nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinnym domu dziecka oraz 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wraz z pochodnymi.

W 2022 r., na podstawie zawartych porozumień między powiatami, pokrywane były wydatki na pokrycie kosztów utrzymania dzieci pochodzących z terenu powiatu puławskiego umieszczonych

w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka na terenie innych powiatów w kwocie **203 919,27 zł** (wg zestawienia):

Lp.	Nazwa powiatu	Liczba dzieci	Kwota
1.	Powiat Opolski	3	38 032,07
2.	Powiat Jarociński	1	13 978,00
3.	Powiat Piaseczyński	1	13 978,00
4.	Powiat Lubelski	1	4 431,45
5.	Miasto Lublin	3	35 871,22
6.	Powiat Gliwicki	1	1 131,00
7.	Powiat Krasnostawski	2	27 956,00
8.	Miasto Olsztyn	1	7 905,60
9.	Powiat Lubartowski	1	16 999,93
10.	Powiat Tarnowski	1	5 655,00
11.	Miasto Warszawa	3	37 981,00
RAZEM			203 919,27

Świadczenia, o których mowa w pkt. 2. wyniosły 3 104 697,18 zł, w tym dodatek wychowawczy wypłacony w kwocie 377 803,72 zł oraz świadczenie na utrzymanie dziecka cudzoziemskiego w rodzinie zastępczej w kwocie 13 978,00 zł.

Ponadto w ramach tego rozdziału ujęte są również wydatki z tytułu umów-zleceń dla rodzin zastępczych wraz z pochodnymi: dla 13 zawodowych rodzin zastępczych i 2 rodzinnych domów dziecka, w których zatrudnione są dodatkowo 2 osoby do pomocy oraz wynagrodzenie 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 828 704,29 zł, 4 807,47 zł z tytułu wydatków rzeczowych oraz wydatki na obsługę dodatku wychowawczego w kwocie 3 787,69 zł.

Rozdział 85510 Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych

Plan **361 255,00 zł**
Wykonanie **360 427,93 zł**
Realizacja **99,77%**

Wydatki w tym rozdziale obejmują:

- Świadczenia na kontynuowanie nauki, pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze (w tym młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki socjoterapii) w kwocie **83 023,10 zł**.
- Środki finansowe z przeznaczeniem na wypłatę dodatku wychowawczego w instytucjonalnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 113a w zw. z art. 80 ust. 1a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w kwocie **59 658,97** zł oraz koszty obsługi zadania w kwocie **595,86** zł.

3. Pokrycie kosztów pobytu dzieci pochodzących z terenu powiatu puławskiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w kwocie **217 150** zł (wg zestawienia).

Lp.	Nazwa powiatu	Liczba dzieci	Kwota
1	Powiat Lubelski	3	182 904,00
2.	Powiat Miński	1	34 246,00
RAZEM			217 150,00

Wydatki związane z przeciwdziałaniem COVID-19 – w 2022 roku wydatki budżetowe wyniosły jedynie 97,50 zł, gdyż większość środków ochrony osobistej jednostka uzyskała z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie.

Dochody powiatu

Plan	1 821 000,00 zł
Wykonanie	2 283 729,45 zł
Realizacja	125,41%

W 2022 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach osiągnęło następujące dochody:
— **821 860,89 zł** – zwrot wydatków z tytułu pokrycia kosztów utrzymania dzieci z terenu innych powiatów, umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu puławskiego oraz zwrot wydatków dokonanych przez gminy z tytułu pobytu dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu puławskiego i na terenie innych powiatów, a w szczególności:

Lp.	Nazwa powiatu	Kwota
1.	Miasto Puławy	591 345,07
2.	Gmina Markuszów	82 591,00
3.	Gmina Kazimierz Dolny	75 099,24
4.	Gmina Janowiec	25 922,17
5.	Gmina Końskowola	17 031,14
6.	Powiat Grójecki	399,07
7.	Gmina Puławy	11 488,59
8.	Powiat Stargardzki	997,67
9.	Powiat Rycki	16 986,94
RAZEM		821 860,89

- **1 304 845,27 zł** – zwrot wydatków z tytułu pokrycia kosztów utrzymania dzieci z terenu innych powiatów umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu puławskiego oraz zwrot wydatków dokonanych przez gminy z tytułu pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu puławskiego i na terenie innych powiatów:

Lp.	Nazwa powiatu	Kwota
1.	Powiat Opolski	69 357,87
2.	Powiat Świdnicki	6 085,00
3.	Powiat Kozienski	27 956,00
4.	Powiat Lubelski	55 319,80
5.	Miasto Lublin	12 729,90
6.	Powiat Lubartowski	37 181,00
7.	Miasto Ruda Śląska	17 005,27
8.	Powiat Rycki	43 665,31
9.	Miasto Stołeczne Warszawa	12 033,00
10.	Powiat Tatrzański	121 183,32
11.	Powiat Tomaszowski	9 225,00
12.	Gmina Nałęczów	31 783,91
13.	Gmina Baranów	64 043,71
14.	Miasto Puławy	490 440,95
15.	Gmina Puławy	9 832,67
16.	Gmina Wąwolnica	24 694,62
17.	Gmina Żyrzyn	67 946,75
18.	Gmina Janowiec	29 843,32
19.	Gmina Kazimierz Dolny	42 535,20
20.	Gmina Kurów	23 517,30
21.	Gmina Końskowola	99 240,37
22.	Powiat Braniewski	9 225,00
RAZEM		1 304 845,27

- **4 297,80 zł** – kapitalizacja odsetek bankowych zgromadzonych na rachunku bankowym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach,
- **15 663,74 zł** – zwrot 50% poniesionych wydatków z tytułu pobytu dziecka pozbawionego opieki i wychowania rodziców, umieszczonego w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym,
- **1 361,17 zł** – wpłata świadczenia nienależnie pobranego w latach ubiegłych,
- **528,50 zł** – wpływy z tytułu odpłatności za mieszkanie chronione,
- **198,52 zł** – odsetki z tytułu nienależnie pobranych świadczeń,

- **25 395,26 zł** – zwrot wydatków z Powiatu Lubelskiego w kwocie 22 517,26 zł za 6 osób niepełnosprawnych, które były uczestnikami WTZ w Nałęczowie i 2878,00 zł za 1 osobę z Powiatu Kozienskiego – uczestnika Warsztatu Terapii Zajęciowej prowadzonego przez Puławskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych z siedzibą w Puławach,
- **244,30 zł** – wpływy z lat ubiegłych od WTZ działających na terenie naszego powiatu,
- **109 334 zł** – z obsługi zadań Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

III. REALIZACJA POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Uchwałą nr XVIII/128/2016 Rady Powiatu Puławskiego z dnia 30 marca 2016 roku została przyjęta Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Puławskim na lata 2016-2022 opracowana przez Zespół powołany uchwałą nr 142/2015 Zarządu Powiatu Puławskiego z dnia 7 lipca 2015 r.

Zawarte w Strategii programy adresowane były do najsłabszych grup społecznych (w oparciu o diagnozę sytuacji w powiecie), a różnorodność instytucji i środowisk wymienionych wśród realizatorów poszczególnych zadań sprzyjała efektywności przedsięwzięć. Uchwalenie Strategii w tym kształcie umożliwiło ubieganie się o środki zewnętrzne, m. in. z funduszy europejskich w perspektywie finansowej 2014-2020.

Cel główny Strategii, „Podniesienie jakości i efektywności usług społecznych w powiecie puławskim do 2022 roku”, był realizowany w roku 2022 poprzez realizację celów strategicznych, tj.

1. Zapewnienie mieszkańcom powiatu puławskiego pełnego i stabilnego systemu pomocy społecznej w wymiarze infrastrukturalnym, instytucjonalnym i kadrowym.
2. Objęcie osób i rodzin wymagających wsparcia komplementarną, profesjonalną i efektywną pomocą.
3. Zwiększenie dostępności do aktywizacji społecznej i zawodowej, w tym osób z niepełnosprawnościami.
4. Wzmocnienie współpracy i koordynacja działań pomocowych samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych.

W 2022 r. przeprowadzono monitoring PSRPS za rok 2021; raport z monitoringu został przedłożony Zarządowi Powiatu Puławskiego wraz z rocznym sprawozdaniem.

Zgodnie z zapisami zawartymi w dokumencie, w 2023 r. zostanie przeprowadzona ewaluacja końcowa PSRPS za lata 2016-2022, a raport z ewaluacji będzie przedłożony Zarządowi Powiatu Puławskiego odrębnie.

W 2022 r. uchwałą nr 905/2022 Zarządu Powiatu Puławskiego z dnia 14 czerwca 2022 r. powołano Zespół ds. opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023-2030. Prace Zespołu zakończyły się w styczniu 2023 r.; opracowaną Strategię poddano konsultacjom społecznym, do których zaproszono mieszkańców powiatu puławskiego, zarządy i członków organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej działających w obszarze polityki społecznej, przedstawiciele samorządów gmin powiatu puławskiego, pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej oraz ośrodków wsparcia działających w tym obszarze.

Wizja SRPS na lata 2023-2030 to „Pomoc społeczna spójnym i efektywnym elementem polityki społecznej Powiatu Puławskiego”, natomiast misja „Kształtowanie i promowanie potencjału społeczności lokalnej w celu kreowania i sprawnego realizowania inicjatyw służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych”.

Cel główny oraz cele szczegółowe określone w Strategii na lata 2023-2030 są zbieżne z celami określonymi na lata 2016-2022, a obrane kierunki niezbędnych działań w dużym stopniu stanowią kontynuację działań realizowanych w latach ubiegłych.

Realizacja Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2022

W zakresie realizacji zadań zawartych w Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2022 działa Punkt Informacyjny dla Osób Niepełnosprawnych. Punkt działa w siedzibie i w oparciu o zasoby kadrowe Centrum. Celem działalności Punktu jest dostarczenie osobom niepełnosprawnym oraz podmiotom prowadzącym działalność na ich rzecz aktualnie obowiązujących i rzetelnych informacji niezbędnych do uzyskania adekwatnej do ich potrzeb pomocy i wsparcia. Pracownicy Punktu udzielają informacji służących wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie oraz porad prawnych.

W ramach tego programu realizowane są również następujące zadania powiatu wynikające z art. 35a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej.

Wymienione zadania zostały szczegółowo omówione w rozdziale IX.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach na mocy porozumienia Powiatu Puławskiego z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizuje pilotażowy program „Aktywny samorząd” finansowany ze środków PFRON oraz program pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Realizacja tego programu została szczegółowo omówiona w rozdziale IX.1.3.

Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Puławskim na lata 2016-2022

Zadania Programu w 2022 roku realizowane były poprzez:

- działania podejmowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej (poradnictwo specjalistyczne psychologiczne i prawne, spotkania indywidualne z osobami stosującymi przemoc),
- prowadzenie hostelu dla osób doświadczających przemocy,
- realizację grupowego programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc,
- realizację projektu pt. „Aktywni zawodowo i społecznie” dla osób doświadczających przemocy domowej lub będących jej świadkami z terenu powiatu puławskiego (uczestnicy w styczniu zakończyli udział w grupowym treningu psychologicznym oraz realizowali staże zawodowe),
- realizację projektu „Rodzina w pandemii – jak wspierać i pomagać w kryzysie?” w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” (zrealizowanie warsztatów dla osób zagrożonych przemocą, konferencji szkoleniowej, szkolenia oraz spotkań superwizyjnych dla przedstawicieli instytucji realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy).

Wymienione zadania zostały szczegółowo opisane w rozdziale V.

Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Puławskim na lata 2021-2023

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Puławskim na lata 2021-2023 został przyjęty do realizacji uchwałą nr XXXIII/198/2021 Rady Powiatu Puławskiego z dnia 24 lutego 2021 r. W roku 2022 realizowany był poprzez:

- 1) zapewnienie dzieciom opieki w rodzinnych formach pieczy zastępczej – w 2022 r. w rodzinach zastępczych umieszczono łącznie 31 dzieci; 5 dzieci zmieniło formę rodzinnej pieczy zastępczej (2 przeszło z rdd do rodziny zastępczej niezawodowej i 1 dziecko przeszło z rodziny zastępczej spokrewnionej do rodziny zastępczej niezawodowej, 1 dziecko przeszło

- z rodziny zastępczej spokrewnionej do rodziny innej rodziny zastępczej spokrewnionej, 1 dziecko przeszło z PCOW do rdd);
- 2) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej kandydatów na rodziny zastępcze, w tym analizy dotyczącej sytuacji rodzinnej, osobistej, majątkowej kandydatów. W 2022 r. dokonano analizy i oceny sytuacji łącznie 28 osób (18 rodzin), w tym: 17 osób, tj. 11 rodzin – kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze, 6 osób, tj. 4 rodziny – kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze i 5 osób, tj. 3 rodziny na zawodowe rodziny zastępcze;
 - 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia. Szkolenie dla 2 rodzin zastępczych niezawodowych zostało zaplanowane na 2023 r.;
 - 4) zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w tym w osobie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W 2022 r. łącznie wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 48 rodzin zastępczych, w których przebywało 85 wychowanków;
 - 5) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka. W 2022 r. na posiedzeniach z udziałem zaproszonych przedstawicieli współpracujących instytucji dokonano oceny 201 dzieci, czyli w ciągu roku dokonano 304 ocen;
 - 6) dokonywanie oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej mu funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. W 2022 r. dokonano 10 ocen rodzin zastępczych, w tym 2 rodzin zastępczych zawodowych;
 - 7) szkolenia rodzin zastępczych – w 2022 r. odbyły się 2 szkolenia, tj.
 - szkolenie nt. „Dzieci i młodzież w kryzysie – jak wspierać po pandemii”, w którym udział wzięły 42 osoby,
 - szkolenie z zakresu pierwszej pomocy – przeszkolono 13 osób;
 - 8) promocję idei rodzinnej pieczy zastępczej oraz prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnego domu dziecka. W 2022 r. szerzenie idei rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka prowadzone były poprzez sporządzanie informacji na strony internetowe oraz rozpowszechnianie plakatów promocyjnych.

Kontynuowano współpracę z ośrodkami pomocy społecznej, sądem oraz placówkami oświatowymi. Ponadto rodzinna piecza zastępcza w 2022 r. promowana była poprzez organizację imprezy integracyjnej w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w formie wyjścia do Puławskiego Ośrodka

Kultury „Dom Chemika” na projekcję filmu i poczęstunek po seansie filmowym w pizzerii „Da Grasso”;

- 9) finansowanie świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2022 r. rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka wypłacono 2940 świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci na łączną kwotę 2 617 377,60 zł. Ponadto udzielono 10 świadczeń dla rodzin zastępczych na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych do rodziny dzieci w łącznej kwocie 5000,00 zł oraz jednego świadczenia dla prowadzącego rodzinny dom dziecka na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka w kwocie 2390,00 zł. Rodzinom zawodowym i prowadzącym rodzinne domy dziecka przyznano 32 świadczenia na utrzymanie domów jednorodzinnych, w których prowadzone są zawodowe rodziny zastępcze lub rodzinne domy dziecka w łącznej kwocie 68 201,88 zł. Dodatkowo w 2022 r. wydano z urzędu 104 decyzje administracyjne i wypłacono rodzinnym oraz instytucjonalnym formom pieczy zastępczej dodatek wychowawczy i dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego w łącznej kwocie 438 559,47 zł. Wypłacono 41 świadczeń na dofinansowanie do wypoczynku na kwotę 16 400,00 zł;
- 10) zapewnienie wsparcia dla osób usamodzielnianych. W 2022 r. PCPR w Puławach realizowało proces usamodzielniania z 32 wychowankami z rodzin zastępczych i wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych pochodzącymi z terenu powiatu puławskiego lub osiedlającymi się na terenie naszego powiatu, a pochodzącymi z terenu innych powiatów. Ogółem osobom usamodzielnionym wypłacono 276 świadczeń na łączną kwotę 158 902,10 zł. Ponadto z funkcjonujących w 2022 r. na terenie powiatu puławskiego dwóch mieszkań chronionych skorzystało 5 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej;
- 11) ustalenie odpłatności od rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej: w 2022 r. wydano 45 decyzji administracyjnych w toku postępowań administracyjnych dotyczących ustalenia lub odstąpienia od ustalenia odpłatności rodziców biologicznych za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej;
- 12) wszystkie trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze wchodzące w skład powstałego w 2021 r. Powiatowego Centrum Opiekuńczo-Wychowawczego spełniały standardy, o których mowa w obowiązujących przepisach prawa. Zgodnie z zarządzeniem Starosty Puławskiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach sprawuje funkcję związaną z oceną prawidłowości realizacji przez Powiatowe Centrum Opiekuńczo-Wychowawcze w Puławach pieczy zastępczej.

Realizacja projektu pt. „Aktywni zawodowo i społecznie”

W okresie od 1 marca 2019 r. do 31 marca 2022 r. przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach/Powiat Puławski był realizowany projekt pt. „Aktywni zawodowo i społecznie” współfinansowany ze środków europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa 11 Włączenie społeczne Działanie 11.1 Aktywne włączenie.

Celem głównym projektu były zwiększone szanse na równy dostęp do aktywnego udziału osób niepełnosprawnych oraz osób doświadczających przemocy domowej lub będących jej świadkami z terenu powiatu puławskiego w życiu społecznym oraz na rynku pracy poprzez realizację usług aktywnej integracji społecznej, zawodowej i zdrowotnej w okresie od 1 marca 2019 r. do 31 marca 2022 r.

Projekt posłużył złagodzeniu problemu wykluczenia społecznego/zagrożenia wykluczeniem społecznym 80 osób z niepełnosprawnościami oraz 30 kobiet doświadczających przemocy domowej lub będących jej świadkami na terenie powiatu puławskiego. Realizacja projektu miała zapobiec lub zniwelować zdiagnozowane problemy uczestników z integracją społeczną (instrumenty aktywizacji społecznej) oraz bariery zdrowotne (instrumenty o charakterze zdrowotnym), w tym pomóc we wzroście aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia.

Całkowita wartość projektu wg zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie wynosiła 1 381 377,86 zł, w tym przyznane dofinansowanie z Unii Europejskiej 1 174 171,17 zł. Ostatecznie koszt realizacji projektu wyniósł 1 081 801,06 zł, z czego 919 523,22 zł to dofinansowanie ze środków wspólnotowych i 162 277,84 zł wkład własny.

W 2022 r. (do 31 marca) udział w projekcie kontynuowało i zakończyło 15 osób z niepełnosprawnościami oraz 10 kobiet doświadczających przemocy domowej. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych opisano w rozdziale IX, natomiast na rzecz kobiet doświadczających przemocy w rozdziale V.

IV. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Poradnictwo specjalistyczne jest realizowane przez Poradnię Rodzinną usytuowaną w strukturze organizacyjnej PCPR w Puławach. Poradnia Rodzinna swoim zakresem działania obejmuje szeroko rozumiane poradnictwo, w szczególności psychologiczne (indywidualne, grupowe, małżeńskie oraz rodzinne) i prawne.

Na początku 2022 r. klienci mogli korzystać z pomocy trzech, a od maja czterech psychologów (3 i $\frac{3}{4}$ etatu) oraz radcy prawnego. Klientom zgłaszającym się do Poradni Rodzinnej proponowana jest fachowa, anonimowa i bezpłatna pomoc. W 2022 r., tak jak w latach ubiegłych, miała ona formę

konsultacji i porad psychologicznych oraz prawnych. Klienci uczestniczyli również w terapii indywidualnej, małżeńskiej (lub pary) oraz rodzinnej.

Klientami Poradni Rodzinnej mogą być mieszkańcy powiatu puławskiego bez względu na wiek i sytuację materialną. Osoby te zgłaszały się po pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, wychowawczych lub osobistych. Najczęściej kontaktowały się one z własnej inicjatywy, ale były także kierowane przez kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych oraz osoby z innych instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Działalność Poradni Rodzinnej

Liczbę klientów, którzy skorzystali z pomocy oferowanej przez Poradnię Rodzinną w 2022 r. obrazuje poniższa tabela.

Oferta Poradni Rodzinnej w 2022 r.

Forma realizacji zadania	Liczba osób realizujących zadanie, wykształcenie	Liczba osób objętych zadaniem
Spotkania indywidualne i rodzinne	4 osoby (psycholodzy)	255
Poradnictwo prawne	1 prawnik	23

Spotkania indywidualne

Oferta Poradni Rodzinnej skierowana jest do całej rodziny i obejmuje proces diagnozowania problemu, udzielania konsultacji, wsparcia, psychoedukacji oraz terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy i kryzysy w funkcjonowaniu rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych, jak i zastępczych.

W 2022 r. znaczną część klientów Poradni Rodzinnej stanowili rodzice zwracający się po pomoc z powodu problemów wychowawczych z dziećmi, były to m.in. zaburzenia zachowania – agresja, konflikty rówieśnicze, fobie szkolne, zaburzenia nastroju i emocji, myśli samobójcze. W związku z pandemią zaobserwowano wzrost liczby dzieci i młodzieży zgłaszanej przez rodziców na konsultacje psychologiczne w związku z pogorszeniem stanu zdrowia psychicznego. Konsekwencjami długotrwałej i przymusowej izolacji tej grupy społecznej są narastające problemy w nawiązywaniu i podtrzymywaniu relacji z innymi, lęki społeczne oraz stany obniżonego nastroju. W związku z powyższym często istniała konieczność kierowania dzieci i młodzieży na konsultacje psychiatryczne.

Kolejną liczną grupą klientów były osoby w sytuacjach kryzysowych mające różnego typu problemy i kryzysy emocjonalne. Wiele osób zgłaszało się z powodu trudnych osobistych przeżyć, jak zdrada, choroba lub śmierć bliskiej osoby, rozwód, separacja itp.

W ocenie pracowników, coraz więcej par zgłasza się po pomoc terapeutyczną w formie konsultacji, terapii małżeńskiej lub par, terapii rodzinnej. Małżeństwa zgłaszające się po pomoc zazwyczaj były w ostrych kryzysach, a największym problemem okazywała się zaburzona komunikacja interpersonalna i problem z wypracowaniem konstruktywnych sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Oferta Poradni Rodzinnej skierowana jest również do osób niepełnosprawnych.

Łącznie w 2022 r. z pomocy specjalistycznej w Poradni Rodzinnej skorzystało 255 osób.

Psycholodzy Poradni Rodzinnej w 2022 r. wykonali 52 diagnozy psychofizyczne dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z terenu powiatu puławskiego. Przeprowadzili również 10 badań psychologicznych funkcjonujących rodzin zastępczych w celu zweryfikowania posiadanych przez nie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz sporządzili 24 opinie psychologiczne osobom, które wyrażają gotowość zostania rodziną zastępczą. Psycholodzy PR i OIK uczestniczą również w planowych kontrolach rodzin zastępczych, posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz wspierają w środowisku domowym zawodowe rodziny zastępcze.

W 2022 r. w okresie wakacji psycholodzy Poradni Rodzinnej przeprowadzili cykl 6 warsztatów dla 10 dzieci z terenu powiatu puławskiego w wieku 11-15 lat. Zajęcia te miały na celu rozwijanie i wzmacnianie umiejętności społecznych i interpersonalnych dzieci, naukę radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz wzmocnienie poczucia własnej wartości. Oferta ta spotkała się z dużym zainteresowaniem uczestników.

W 2022 r. pojawiła się nowa trudność związana z organizowaniem i udzielaniem pomocy psychologicznej uchodźcom z Ukrainy, co związane było z koniecznością angażowania tłumacza w związku z barierą językową.

Poradnictwo prawne

Porady prawne były świadczone rodzinom i osobom z terenu powiatu puławskiego, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Klientom udzielono poradnictwa m.in. w sprawach: alimentacyjnych (w tym egzekucji), rozwodowych/separacji, dotyczących władzy rodzicielskiej, uprawnień i obowiązków rodziny zastępczej i opieki prawnej, ustalenia kontaktów z dzieckiem (zarówno rodziców, jak i dziadków).

W 2022 r. z pomocy prawnej skorzystały 23 osoby, którym udzielono 24 konsultacji prawnych.

V. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ, HOSTEL DLA OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ – PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej (usytuowanego w strukturze organizacyjnej PCPR w Puławach)

Pracownicy OIK realizują zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. oraz rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”. W 2022 r. w OIK klientom założono 4 Niebieskie Karty. Osoby zgłaszające się do OIK często były już objęte procedurą „Niebieskie Karty” lub w przypadku braku gotowości do założenia Niebieskiej Karty otrzymywały informację o instytucjach, w których mogą w przyszłości rozpocząć procedurę. Na zaproszenie zespołów interdyscyplinarnych pracownicy OIK uczestniczyli w grupach roboczych w gminach na terenie powiatu puławskiego.

Psycholodzy współpracowali również z policją i prokuraturą, biorąc udział w interwencjach i udzielając wsparcia w sytuacjach kryzysowych na prośbę ww. służb.

Z myślą o potencjalnych klientach – dla ułatwienia kontaktu z OIK – działa bezpłatna infolinia 800 110 001 dostępna w godzinach pracy OIK.

Informacja o możliwości skorzystania z pomocy OIK została rozpropagowana poprzez lokalne media, ulotki, pisma do instytucji zajmujących się osobami potrzebującymi pomocy, była także aktualizowana na stronie internetowej.

W 2022 r. szeroko rozumianą pomocą Ośrodka Interwencji Kryzysowej objęto 94 osoby (w tym 52 kobiety, 34 mężczyzn i 8 dzieci). Pomoc psychologiczna osobom doznającym przemocy była udzielana głównie w formie spotkań indywidualnych, niekiedy także w formie porad telefonicznych.

Zestawienie liczby klientów OIK oraz osób, którym udzielono schronienia w hostelu w 2022 r.

Komórka/forma pomocy	Liczba klientów/kart
OIK	94
HOSTEL	8 (w tym 4 dzieci)
NK	4

Ośrodek Interwencji Kryzysowej podejmuje kompleksowe działania interdyscyplinarne na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, w szczególności spowodowanego przemocą domową. Celem pomocy psychologicznej osobom uwikłanym w przemoc, jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie z problemami, a dzięki temu zapobieżenie

przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Na początku kontaktu z osobą doświadczającą przemocy najważniejsze jest zapewnienie jej poczucia bezpieczeństwa poprzez okazanie wsparcia, nawiązanie pozytywnej relacji terapeutycznej oraz w razie potrzeby udzielenie schronienia w hostelu dla osób doświadczających przemocy. W trakcie pracy terapeutycznej z osobą doznającą przemocy w rodzinie, głównym celem jest wzmocnienie jej poczucia wartości, podniesienie motywacji do zmian w życiu i wiary w swoje możliwości, praca nad mechanizmami przemocy. Najczęściej skutkuje to podjęciem działań mających na celu trwałe i skuteczne poradzenie sobie z przemocą, np. założenie NK, wyprowadzenie się od osoby stosującej przemoc, zawiadomienie prokuratury o popełnionym przestępstwie, złożenie wniosku o alimenty, pozwu rozwodowego.

Praca psychologiczna z osobami doświadczającymi przemocy jest bardzo trudna. Trudności te wynikają ze specyfiki funkcjonowania ofiar przemocy (wyczuwana bezradność, brak wiary w zmianę, niskie poczucie własnej wartości, silne poczucie winy, lęk przed zmianami), co powoduje, że osoby te szybko wycofują się z kontaktu, mają wysoki poziom lęku przed sprawcą, czują się od niego uzależnione i zupełnie bezradne. Uregulowania prawne nie chronią w wystarczający sposób osoby doznającej przemocy przed sprawcą. Sprawy sądowe trwają bardzo długo, często są umarzane z braku wystarczających dowodów, świadków, a jeżeli zostają zakończone wyrokiem, to kary są niskie.

Od 2007 r. funkcjonuje hostel dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, którego celem jest pełne wsparcie osób pokrzywdzonych, poprzez zapewnienie im bezpiecznego schronienia. Od stycznia 2014 r. ośrodek dysponuje trzema pokojami z kuchnią i łazienką. Są to niezależne pomieszczenia, które są przeznaczone dla 4 osób. W 2022 r. ze schronienia w hostelu skorzystało 8 osób doświadczających przemocy (4 kobiety i 4 dzieci). Osoby umieszczane w hostelu są objęte pomocą psychologiczną i prawną przez pracowników OIK w trakcie pobytu oraz przez okres 6 miesięcy po opuszczeniu hostelu. Lokal użytkowany jest na podstawie porozumienia z MOS. Bieżące koszty utrzymania hostelu ponosi PCPR.

Ponadto w 2022 r. zakończono realizację projektu pt. „Aktywni zawodowo i społecznie” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Uczestniczkami projektu było 10 kobiet doświadczających przemocy domowej lub będących jej świadkami z terenu powiatu puławskiego. W ramach projektu, w styczniu zakończono realizację grupowego treningu psychologicznego (w sumie odbyło się 18 spotkań, łącznie 54 godziny), uczestniczki realizowały także staże zawodowe po zakończeniu projektu.

Uczestniczki miały większą możliwość wzięcia udziału w proponowanych działaniach dzięki zapewnieniu opieki dla dzieci podczas zajęć grupowych.

Oprócz pomocy osobom doświadczającym przemocy, pracownicy OIK pracują indywidualnie z osobami stosującymi przemoc w rodzinie. W 2022 r. do OIK zgłosiły się lub zostały skierowane przez kuratorów 23 osoby (22 mężczyzn i 1 kobieta), którzy zostali zdiagnozowani jako osoby

stosujące przemoc. Z indywidualnych oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych skorzystało 6 osób, natomiast pozostałe osoby nie podjęły dłuższej współpracy.

W 2022 r. zrealizowano także Program Korekcyjno-Edukacyjny wg metody „Duluth” dla osób stosujących przemoc. W okresie kwiecień–sierpień 2022 r. odbyły się 3 sesje indywidualne i 13 sesji grupowych, łącznie 60 godzin programu. Do udziału w programie zakwalifikowano 11 osób – mężczyzn, z czego 9 go ukończyło. Program prowadzony był przez 2 osoby.

Głównym celem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych (indywidualnych i grupowych) wobec osób stosujących przemoc w rodzinie jest zmiana ich zachowań i postaw, zwiększenie zdolności do samokontroli zachowań agresywnych i konstruktywnego rozwiązywania problemów, w konsekwencji zmniejszenie ryzyka dalszego stosowania przez nich przemocy. Praca z osobami stosującymi przemoc domową ma również na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobom krzywdzonym.

Realizację zadań PR i OIK w 2022 r. zabezpieczało na początku roku trzech, a od maja czterech psychologów (3 i $\frac{3}{4}$ etatu) oraz radca prawny. Wszyscy pracownicy podnoszą regularnie swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach dotyczących pomocy psychologicznej różnym grupom klientów oraz poprzez samodoskonalenie się.

Pracownicy OIK i PR w celu rozszerzenia oferty pozyskują także środki zewnętrzne na realizację swoich zadań.

W 2022 r. pracownicy OIK wystąpili z wnioskiem o dotację celową do MRiPS w celu realizacji zadań, na które nie ma zabezpieczonych środków w budżecie. W wyniku konkursu PCPR w Puławach otrzymało datację celową w wys. 39 400,00 zł na realizację projektu „Rodzina w pandemii – jak wspierać i pomagać w kryzysie?”. W ramach tego projektu zorganizowano szereg działań, których celem było zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom uwikłanym w przemoc. Dzięki realizacji projektu została poszerzona wiedza i podniesione kompetencje zawodowe członków zespołów interdyscyplinarnych i pracowników innych instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy zaproszonych do udziału w proponowanych działaniach (w konferencji szkoleniowej, szkoleniu i superwizji).

W dniu 29 listopada 2022 r. w Sali Pompejańskiej Starostwa Powiatowego w Puławach odbyła się konferencja szkoleniowa pt. „Rodzina w pandemii – jak wspierać i pomagać w kryzysie?”. Wzięło w niej udział ponad 100 osób, m.in. przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej i Zespołów Interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu powiatu puławskiego, szkół i placówek oświatowych, Policji, ochrony zdrowia, prokuratury, kuratorów sądowych, świetlic środowiskowych oraz przedstawiciele samorządów, pracowników jednostek organizacyjnych powiatowych i gminnych. Konferencja odbyła się w formie stacjonarnej. Prelekcje wygłoszone przez prawnika i dwóch terapeutów związanych z ogólnopolskimi instytucjami działającymi na rzecz pomocy osobom doświadczającym przemocy dotyczyły psychologicznych następstw pandemii dla

funkcjonowania rodziny, sytuacji dzieci w kryzysie samotności wynikających z pandemii oraz aspektów prawnych reagowania na przemoc z perspektywy instytucji pomocowych. Tematyka konferencji szkoleniowej spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem uczestników.

Podczas konferencji zostały zaprezentowane rysunki namalowane przez dzieci w ramach konkursu plastycznego przeprowadzonego w świetlicach środowiskowych (wybrane umieszczono także na plakatach i ulotkach). Za udział w konkursie świetlice otrzymały nagrody, które wręczono podczas spotkania podsumowującego konkurs.

Przeprowadzono pogadankę skierowaną do dzieci ze świetlic, która dotyczyła tematyki przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy. Materiały promocyjne i edukacyjne (treść przygotowanej pogadanki, plakaty, ulotki) zostały przekazane do wykorzystania w świetlicach.

W ramach realizowanego projektu zostało zorganizowane szkolenie oraz spotkania superwizyjne dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy. Dzięki temu podniesiona została jakość i kompleksowość usług kierowanych do osób zagrożonych przemocą i doświadczających przemocy oraz stosujących przemoc, a także umocniona współpraca przedstawicieli służb i instytucji z terenu powiatu puławskiego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Zorganizowano dwudniowe szkolenie (15 godzin dydaktycznych) z zakresu Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach, w którym udział wzięło 16 osób realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy. Uczestnicy byli bardzo zadowoleni z zajęć i deklarowali chęć kontynuacji szkoleń w poruszanej tematyce. Zostały również zorganizowane 4 spotkania superwizyjne dla 8 osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy, co niewątpliwie przyczyniło się do zwiększenia profesjonalizmu udzielanej pomocy oraz było ważne w zapobieganiu wypaleniu zawodowemu osób pracujących w tym obszarze.

O odbyło się także 8 spotkań warsztatowych po 3 godziny dydaktyczne każde (łącznie w wymiarze 24 godzin dydaktycznych). Wzięło w nich udział 10 osób dorosłych – zagrożonych przemocą w rodzinie. Zainteresowanie tematyką warsztatów było duże, uczestnicy chętnie i z dużym zaangażowaniem brali udział w zajęciach. Osoby szkolone poszerzyły swoją wiedzę i doskonaliły warsztatowo kompetencje w zakresie poprawy komunikacji i nauki rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy oraz w rozwijaniu kompetencji wychowawczych pozbawionych przemocy.

VI. SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ – DZIAŁANIA ZESPOŁU DS. PIECZY ZASTĘPCZEJ

Rodzinna piecza zastępcza

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.) nakłada na powiat między innymi zadania dotyczące organizowania pieczy zastępczej w celu zapewnienia czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności prawidłowego wypełniania funkcji rodzicielskich w rodzinie naturalnej.

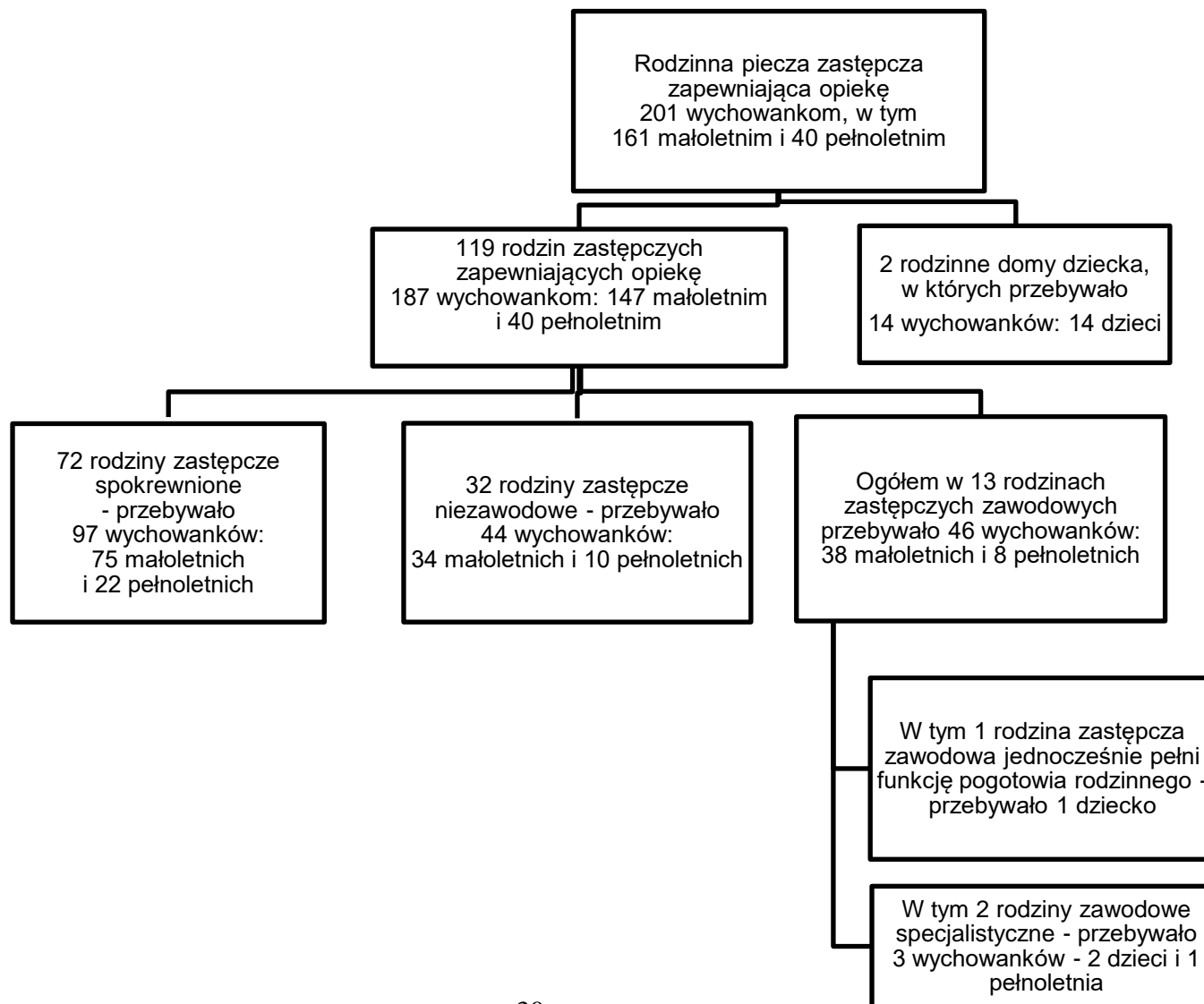
Zarządzeniem Nr 104/2011 Starosty Puławskiego z dnia 7 grudnia 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie puławskim. W związku z powyższym uchwałą Nr 279/2012 Zarządu Powiatu w Puławach z dnia 14 września 2012 r. utworzono w strukturach PCPR w Puławach Zespół ds. pieczy zastępczej.

Efektywność podejmowanych działań w zakresie pieczy zastępczej zapewniała realizacja trzyletniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Puławskim na lata 2021–2023; Program ten został opracowany przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i przyjęty do realizacji uchwałą nr XXXIII/198/2021 Rady Powiatu Puławskiego z dnia 24 lutego 2021r.

Celem programu jest rozwój nowych i wzmocnienie istniejących form pieczy zastępczej w powiecie puławskim. Program umożliwiał zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych formach opieki zastępczej, ustala coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych oraz określa odpowiednie warunki do rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto umożliwia zabezpieczenie środków finansowych na realizację przewidzianych zadań i celów.

Zgodnie z przyjętymi na kolejne lata limitami, w 2022 r. nie utworzono jednej rodziny zastępczej zawodowej. Kandydaci ukończyli szkolenie na zawodową rodzinę zastępczą w grudniu 2022 r. a spełnili warunki oraz przedłożyli komplet wymaganej dokumentacji w styczniu br., w związku z czym od lutego br. pełnią funkcję zawodowej rodziny zastępczej.

STRUKTURA RODZINNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE PUŁAWSKIM W 2022 r.

Na terenie powiatu puławskiego w 2022 r. opieką i wychowaniem w rodzinnej pieczy zastępczej zostało objętych 201 wychowanków, w tym:

- w 72 spokrewnionych rodzinach zastępczych 97 wychowanków, w tym 75 małoletnich i 22 pełnoletnich;
- w 32 niezawodowych rodzinach zastępczych 44 wychowanków, tj. 34 małoletnich i 10 pełnoletnich;
- w 13 zawodowych rodzinach zastępczych (w tym w 1 rodzinie zawodowej specjalistycznej oraz w 1 rodzinie zawodowej pełniącej jednocześnie funkcję rodziny specjalistycznej, a także 1 rodziny zastępczej zawodowej pełniącej jednocześnie funkcję pogotowia rodzinnego) 46 wychowanków, w tym 38 małoletnich i 8 pełnoletnich. W pogotowiu rodzinnym łącznie w ciągu roku przebywało 1 dziecko, umieszczone w trybie interwencyjnym;
- w 2 rodzinnych domach dziecka 14 dzieci.

Działania realizowane na rzecz rozwoju pieczy zastępczej

1. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

W 2022 r. do rodzin zastępczych trafiło łącznie 30 dzieci, w tym:

- 17 dzieci do rodzin zastępczych spokrewnionych,
- 9 dzieci do rodzin zastępczych niezawodowych,
- 3 dzieci do rodzin zastępczych zawodowych,
- 1 dziecko do rodzinnego domu dziecka.

2. Promocja idei pieczy zastępczej typu rodzinnego oraz prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnego domu dziecka.

Szerzenie idei rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka prowadzone były poprzez:

- promocję idei rodzicielstwa zastępczego poprzez rozwieszanie plakatów w urzędach, parafiach, na tablicach informacyjnych, w lokalach handlowo-usługowych oraz w lokalnych przedsiębiorstwach na terenie powiatu puławskiego,
- poszukiwanie kandydatów na rodziny zastępcze,
- sporządzanie informacji na strony internetowe,
- opracowywanie dokumentów na potrzeby Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej w tut. Centrum,
- wykonywanie na bieżąco dokumentacji z podejmowanych działań,
- systematyzowanie rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej.

Kontynuowano współpracę z ośrodkami pomocy społecznej, sądem, placówkami oświatowymi.

W celu promocji idei rodzinnej pieczy zastępczej zorganizowano 30 maja 2022 r. w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego projekcję filmu pt. „Rodzinka Robinsonów” w Puławskim

Ośrodka Kultury „Dom Chemika” i poczęstunek w pizzerii „Da Grasso” dla dzieci objętych wsparciem tuż. Centrum i ich opiekunów.

3. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnego domu dziecka, w tym przeprowadzenie badań pedagogicznych, psychologicznych i analizy dotyczącej sytuacji rodzinnej, osobistej, majątkowej kandydatów oraz organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, kwalifikowanie ich na takie szkolenie, wydawanie zaświadczeń.
4. W 2022 r. dokonano analizy i oceny sytuacji łącznie 28 osób (18 rodzin), w tym: 17 osób, tj. 11 rodzin – kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze, 6 osób, tj. 4 rodziny – kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze i 5 osób, tj. 3 rodziny na zawodowe rodziny zastępcze.
5. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia.
6. W 2022 r. 2 rodziny zostały przeszkolone na zawodowe rodziny zastępcze, natomiast szkolenie dla 1 rodziny zawodowej i 2 rodzin zastępczych niezawodowych zostało zaplanowane na 2023 r.
7. Przygotowanie rodzin zastępczych na przyjęcie dziecka zgodnie z art. 47 ustawy, między innymi poprzez:
 - udzielenie szczegółowych informacji o dziecku i jego sytuacji prawnej (w tym umożliwiającej przysposobienie dziecka), rodzinnej, zdrowotnej, szkolnej, co wymaga zgromadzenia stosownej dokumentacji oraz nawiązania współpracy z sądami, placówkami służby zdrowia, ośrodkami pomocy społecznej i asystentami rodzin biologicznych;
 - dokonanie diagnozy psychofizycznej dziecka, w tym dziecka ze specjalnymi potrzebami.
8. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą:
 - rodzinom zastępczym wychowującym dzieci o nieprawidłowym rozwoju zapewniany jest dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
 - indywidualnie dla każdego dziecka trafiającego do rodzinnej pieczy zastępczej przygotowywany jest plan pomocy dziecku; opracowano 30 planów pomocy dziecku,
 - organizator rodzinnej pieczy zastępczej pomaga rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu – impreza integracyjna, grupy wsparcia,
 - zapewniona jest bezpłatna pomoc prawna, zwłaszcza w zakresie prawa rodzinnego,
 - prowadzone jest psychologiczne i pedagogiczne poradnictwo dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą,
 - rodzinom zastępczym niezawodowym i zawodowym zapewnione jest poradnictwo, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,

- raz w miesiącu prowadzona jest grupa wsparcia dla zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych. W 2022 r. na terenie tut. Centrum odbyło się 6 spotkań grupy wsparcia. W ciągu roku kontynuowano indywidualne wsparcie rodzin.

W razie potrzeby rodziny zastępcze oraz dzieci mają możliwość skorzystania z pomocy Poradni Rodzinnej działającej w strukturze Centrum w celu objęcia specjalistyczną pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. wsparciem dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych było łącznie 48 rodzin zastępczych, w których przebywało 85 wychowanków, przy czym liczba rodzin zastępczych objętych pomocą koordynatora jednocześnie w miesiącu kalendarzowym nie przekraczała 15.

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej udziela wsparcia rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej. Polega to m. in. na przygotowaniu we współpracy z rodziną zastępczą planu pomocy dziecku, pomocy rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu, umożliwieniu opiekunom i dzieciom dostępu do specjalistycznej pomocy, tj. psychologicznej, pedagogicznej i prawnej. Z rodzin objętych pomocą koordynatora w 2022 r. rozwiązanych zostało 5 rodzin zastępczych, 5 dzieci umieszczonych zostało w placówce opiekuńczo-wychowawczej, 2 dzieci powróciło do rodziny biologicznej. Koordinatorska rodzinnej pieczy zastępczej bierze udział w ocenie sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.

W ciągu 2022 r. 2 koordynatorów brało udział w przygotowaniu projektów ocen dla 84 dzieci, tj. łącznie dokonano 129 ocen i sporządzono informacje do sądu o całokształcie sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto koordynatorzy brali udział w przygotowaniu 10 ocen rodzin zastępczych. Spośród rodzin objętych wsparciem koordynatorów w 2022 r. do Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie zgłoszono 9 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W 2022 r. wyznaczono 5 opiekunów usamodzielnienia dla wychowanków do 17. r. ż. oraz sporządzono 4 plany usamodzielnienia z wychowankami rodzinnych form pieczy zastępczej, którzy kończyli 18 lat. Dla 2 dzieci przekazano do sądu zawiadomienie o ustaniu przyczyny jego pobytu w pieczy zastępczej.

9. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka.

W przypadku dzieci poniżej 3. r. ż. ocena ta dokonywana jest nie rzadziej niż co 3 miesiące, natomiast odnośnie do starszych dzieci nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Ocena dokonywana jest m.in. w celu analizy całokształtu sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej, modyfikowania planu pomocy dziecku, monitorowania procedury adopcyjnej dzieci z uregulowaną sytuacją prawną oraz wydania opinii dotyczącej zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, o czym informowany jest właściwy sąd rodzinny. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny na posiedzeniu z udziałem m.in. rodziny zastępczej lub odpowiednio prowadzących rodzinny dom dziecka, pedagoga, psychologa, asystenta rodziny, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodziców dziecka (z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej). Ponadto do udziału w posiedzeniu zapraszani są

przedstawiciele Sądu Rejonowego w Puławach, ośrodków pomocy społecznej i instytucji oświatowych.

W 2022 r. dokonano oceny 160 dzieci, czyli w ciągu roku sporządzono 304 oceny.

10. Dokonywanie oceny rodzin zastępczych lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Ocena rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka jest dokonywana pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy po raz pierwszy przed upływem roku od umieszczenia w rodzinie pierwszego dziecka, kolejna (w przypadku pozytywnej oceny) po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata. W 2022 r. dokonano 38 ocen rodzin zastępczych.

11. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających oraz monitorowanie procedur adopcyjnych.

W 2022 r. do Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie zgłoszono 9 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Zgodnie z ustawą, do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy sporządzanie opinii o zasadności przysposobienia dziecka, sporządzanie opinii o kontaktach dziecka z rodziną biologiczną i wpływie tych kontaktów na dziecko, sporządzanie opinii o zasadności wspólnego umieszczenia rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej, sporządzanie opinii o możliwości nieumieszczania wspólnie rodzeństwa z powodu nieznaledzenia kandydata do przysposobienia rodzeństwa. Ponadto pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach wobec dzieci, u których została wszczęta procedura adopcyjna zgromadzili i przekazali do ośrodka adopcyjnego m.in. informacje oraz dokumentację: o sytuacji prawnej zgłoszonego dziecka, jego sytuacji rodzinnej, odpis aktu urodzenia dziecka, orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej, dokumentację o stanie zdrowia dziecka, w tym kartę szczepień, diagnozę psychofizyczną dziecka, plan pracy z rodziną dziecka. W celu monitorowania procedur adopcyjnych dzieci przebywających w pieczy zastępczej z uregulowaną sytuacją prawną, na posiedzenia do spraw oceny sytuacji dziecka zapraszani są przedstawiciele ośrodka adopcyjnego.

12. Współpraca z pełnoletnimi wychowankami rodzin zastępczych.

Pełnoletni wychowankowie opuszczający rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka byli objęci przez PCPR w Puławach pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Łącznie w 2022 r. w rodzinach zastępczych przebywało 40 dorosłych wychowanków. Warunkiem otrzymania ww. pomocy jest wyznaczenie opiekuna usamodzielnienia u wychowanków, którzy ukończyli 17. r. ż. oraz zobowiązanie się wychowanka do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, który opracowuje wspólnie z opiekunem usamodzielnienia na co najmniej 1 miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności. W 2022 r. wyznaczono 15 opiekunów usamodzielnienia oraz sporządzono 10 planów usamodzielnienia z wychowankami rodzinnymi form pieczy zastępczej, którzy kończyli 18 lat.

9) Współpraca z sądami i innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny:

- przekazywanie informacji (w zależności od wieku dziecka co najmniej raz na 3 lub 6 miesięcy) o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka, sporządzanie opinii dotyczącej zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej – w 2022 r. przesłano 304 informacje wraz z opiniami o zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej; zawiadamianie sądu w przypadku stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej – w 2022 r. wysłano 13 zawiadomień; wysłano 7 wniosków o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń celem uregulowania sytuacji prawnej dziecka po 18 miesiącach pobytu w pieczy zastępczej; informowanie sądu o rodzinach zastępczych, w których można umieścić dziecko – w 2022 r. dokonano wskazań do zawodowych rodzin zastępczych dla 4 dzieci, 2 do niezawodowej rodziny zastępczej oraz 1 do spokrewnionej rodziny zastępczej; monitorowanie spraw dotyczących adopcji; przekazywanie do sądu danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz o pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej, bieżący kontakt z zespołem kuratorskiej służby sądowej ds. wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich,
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej obejmuje: opracowywanie we współpracy z asystentem rodziny planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, współpracę dotyczącą ustalenia kontaktów rodziców biologicznych z dzieckiem przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej, ocenę możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej, podjęcie działań mających na celu przysposobienie dziecka, udział asystenta rodziny lub pracownika socjalnego w posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. Ponadto koordynator rodzinnej pieczy zastępczej zorganizował 12 października 2022 r. dla pracowników instytucji pomocy społecznej z terenu powiatu puławskiego szkolenie pt. „Bezpieczeństwo pracownika socjalnego – rozpoznawanie potencjalnego zagrożenia, groźne sytuacje i umiejętność zachowania się w nich, stosowanie środków ostrożności”, udział wzięło 13 osób,
- współpraca z placówkami oświatowymi, w szczególności ze szkołami, do których uczęszczają dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej obejmuje m.in. udział pedagoga i psychologa szkolnego w posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz kontakt ze szkołą w sytuacjach niepowodzeń szkolnych bądź trudności wychowawczych dotyczących dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,
- współpraca z placówkami służby zdrowia, zwłaszcza w zakresie gromadzenia niezbędnej dokumentacji medycznej dotyczącej dziecka, poradniami specjalistycznymi, z ośrodkami MONAR w przypadku zagrożenia uzależnieniami wychowanków rodzin zastępczych oraz

współpraca z policją w przypadku demoralizacji i konfliktu z prawem wychowanków oraz ewentualnej przemocy w rodzinie,

- współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Puławach zwłaszcza, w zakresie wykonywania testów na COVID-19 dla dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, przekazywania rekomendacji i zaleceń w zakresie przestrzegania zasad higieny i dystansu społecznego w zapobieganiu transmisji koronawirusa.

13. Szkolenia rodzin zastępczych

W 2022 r. odbyły się 2 szkolenia:

- 27 czerwca 2022 r. „Dzieci i młodzież w kryzysie – jak wspierać po pandemii”, w którym wzięły udział 42 osoby,
- 15 grudnia 2022 r. „Szkolenie z zakresu Pierwszej Pomocy”, w którym wzięło udział 13 osób.

14. W ramach programu dofinansowanego z funduszy europejskich pt. „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 – Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, PI 9iv: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym po dokonanej inwentaryzacji stwierdzono brak 1 laptopa i uszkodzenie 2 laptopów; 2 usamodzielnionych wychowanków przekazało laptopy do tut. Centrum.

VII. ZADANIA ZESPOŁU DS. ŚWIADCZEŃ

Świadczenia dla rodzin zastępczych

Zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka na każde umieszczone dziecko przysługiwały świadczenia na pokrycie kosztów jego utrzymania:

- do 31 maja 2022 r. nie niższe niż kwota 746,00 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz kwota 1131,00 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka. Ponadto w przypadku umieszczenia w rodzinie zastępczej dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 227,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów jego utrzymania,

- od 1 czerwca 2022 r. (na podstawie obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 3 marca 2022 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (Monitor Polski z dnia 3 marca 2022 r. poz. 292) odpowiednio kwoty nie niższe niż 785,00 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej, kwota 1189,00 zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka oraz w przypadku umieszczenia w rodzinie zastępczej dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności dodatek nie niższy niż kwota 239,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów jego utrzymania.

Zgodnie z ustawą, świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka przyznawane są w drodze decyzji po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego. W 2022 r. wydanych zostało 420 decyzji administracyjnych w sprawie udzielenia pomocy pieniężnej rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka, bądź w sprawie zmiany wysokości świadczenia lub też wygaszających decyzje przyznające pomoc.

W 2022 r. rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka wypłacono 2940 świadczeń na łączną kwotę 2 617 377,60 zł, z tego:

1. Na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka 2844 świadczeń na łączną kwotę 2 525 775,72 zł, w tym:
 - rodzinom spokrewnionym 1332 świadczenia na kwotę 954 765,67 zł (w tym 164 dodatków z tytułu niepełnosprawności dziecka na kwotę 36 998,60 zł),
 - rodzinom zastępczym niezawodowym 558 świadczeń na kwotę 603 100,81 zł (w tym 26 dodatków z tytułu niepełnosprawności dziecka na kwotę 5970,65 zł),
 - rodzinom zastępczym zawodowym 772 świadczenia na kwotę 775 181,21 zł (w tym 127 dodatków z tytułu niepełnosprawności dziecka na kwotę 29 064,86 zł),
 - prowadzącym rodzinne domy dziecka 182 świadczenia na kwotę 192 728,03 zł (w tym 14 dodatków z tytułu niepełnosprawności dziecka na kwotę 3286,00 zł).
2. Środki na utrzymanie domu jednorodzinnego, w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka – 6 świadczeń w łącznej kwocie 18 640,34 zł.
3. Na utrzymanie domów jednorodzinnych rodzinom zastępczym zawodowym – 26 świadczeń w łącznej kwocie 49 561,54 zł.
4. Na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka – 10 świadczeń na łączną kwotę 5000,00 zł, w tym:
 - rodzinie zastępczej zawodowej – 2 świadczenia w łącznej kwocie 1000,00 zł,
 - rodzinie zastępczej niezawodowej – 4 świadczenia w łącznej kwocie 2000,00 zł,
 - rodzinie zastępczej spokrewnionej – 4 świadczenia w kwocie 2000,00 zł.
5. Świadczenie na pokrycie wydatków z powodu zdarzeń losowych lub innych zdarzeń

mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – 1 jednorazowe świadczenie w kwocie 2000,00 zł.

6. Świadczenie na dofinansowanie do wypoczynku – 41 świadczeń na kwotę 16 400,00 zł (w tym rodziny zastępcze zawodowe – 33 świadczenia na kwotę 13 200,00 zł oraz rodzinne domy dziecka – 8 świadczeń na kwotę 3 200,00 zł).

Z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wypłaconych w 2022 r. od rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka wpłynęła łącznie kwota 5732,18 zł.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy, rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2000,00 zł miesięcznie, natomiast rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2600,00 zł miesięcznie. W 2022 r. wynagrodzenia dla rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka wypłacane były na poziomie 2756,00–3816,00 zł brutto miesięcznie. Łącznie koszt wynagrodzeń rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka w 2022 r. wyniósł 684 208,80 zł. Ponadto w 2022 r. w rodzinnych domach dziecka oraz w zawodowej rodzinie zastępczej zatrudnione były trzy osoby do pomocy w opiece nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Miesięczne wynagrodzenie brutto tych osób zawierało się w przedziale od 591,00 zł do 1300,20 zł, zależnie od liczby godzin ustalonych w umowie (od 30 do 70 godzin miesięcznie) i w 2022 r wyniosło łącznie 23 285,40 zł.

Program „Rodzina 500+” – dodatek wychowawczy i dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach od stycznia 2022 r. do 31 maja 2022 r. kontynuowało realizację rządowego programu „Rodzina 500+” zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, z 2021 r. poz. 1162, 1981, 2270); w ramach programu rodzinnym formom pieczy zastępczej w 2022 r. wypłacano pomoc finansową – dodatek wychowawczy i dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego. Środki finansowe na realizację programu pochodzą z budżetu państwa.

W 2022 r. wydano z urzędu 104 decyzje administracyjne. Kwota przeznaczona na wypłatę dodatków wychowawczych i dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego dla dzieci umieszczonych:

- w spokrewnionych rodzinach zastępczych wynosiła 159 328,35 zł,
- w rodzinnych domach dziecka wynosiła 37 032,25 zł,
- w rodzinach zastępczych zawodowych wynosiła 109 485,60 zł,
- w rodzinach zastępczych niezawodowych wynosiła 73 054,30 zł,
- w placówce opiekuńczo-wychowawczej wynosiła 59 658,97 zł.

Łączna kwota przekazana za okres od 1 stycznia do 31 maja 2022 r. dla rodzinnych oraz instytucjonalnych form pieczy zastępczej wynosiła 438 559,47 zł, a z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń uzyskano 1096,78 zł, i kwota ta podlegała zwrotowi do budżetu państwa.

Wysokość dotacji otrzymanej w 2022 r. na obsługę programu wyniosła 3788,00 zł, w tym na dodatek specjalny dla 4 pracowników zajmujących się postępowaniami w tym przedmiocie przeznaczono 3194,00 zł.

Kontrole w rodzinach zastępczych

Na podstawie uchwały nr 8/2014 Zarządu Powiatu Puławskiego z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie udzielenia Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach upoważnienia do sprawowania w imieniu Zarządu Powiatu Puławskiego kontroli nad rodzinami zastępczymi, pracownicy Centrum przeprowadzili w 2021 r. 9 kontroli w rodzinnych formach pieczy zastępczej, w tym:

- 2 w rodzinach zastępczych niezawodowych,
- 5 w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- 1 w rodzinie zastępczej zawodowej,
- 1 w rodzinnym domu dziecka.

Na podstawie wniosków pokontrolnych stwierdzono, że wszystkie kontrolowane rodziny zastępcze wywiązują się z zadań przewidzianych dla rodzin zastępczych określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Porozumienia

Zgodnie z art. 191 ust. 1 i ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej na podstawie zawartych porozumień w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków.

W 2022 r. na terenie innych powiatów w rodzinnych formach pieczy zastępczej umieszczonych było 18 małoletnich pochodzących z terenu powiatu puławskiego, a łączna kwota wydatków na opiekę i wychowanie ww. małoletnich poniesiona w 2022 r. przez Powiat Puławski wyniosła 203 919,27 zł.

Natomiast w ww. okresie na terenie naszego powiatu w rodzinach zastępczych przebywało 31 dzieci, których miejscem zamieszkania przed umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej były inne powiaty. Z tego tytułu na podstawie zawartych porozumień Powiat Puławski otrzymał łącznie tytułem zwrotu poniesionych wydatków kwotę 420 966,47 zł.

W 2022 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów przebywało 4 dzieci pochodzących z terenu powiatu puławskiego i z tego tytułu Powiat Puławski poniósł wydatki w łącznej wysokości 217 150,00 zł. Z kolei w Powiatowym Centrum Opiekuńczo-Wychowawczym w Puławach w 2022 r. przebywało 4 dzieci z terenu innych powiatów, za które powiaty pochodzenia zwróciły kwotę 18 383,68 zł.

Odpłatność gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Na podstawie art. 191 ust. 9 i ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka – umieszczonego w rodzinie zastępczej po wejściu w życie ww. ustawy – oraz średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następujących latach pobytu w pieczy zastępczej.

W 2022 r. obciążono 11 gmin notami księgowymi za pobyt w ciągu roku 192 dzieci w pieczy zastępczej, tj. zarówno w rodzinach zastępczych, w rodzinnych domach dziecka, jak i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na łączną kwotę 1 687 356,01 zł, tj.

- Gmina Baranów – 64 043,71 zł (10 dzieci),
- Gmina Janowiec – 55 765,49 zł (7 dzieci),
- Gmina Kazimierz Dolny – 117 634,44 zł (6 dzieci),
- Gmina Końskowola – 116 271,51 zł (10 dzieci),
- Gmina Kurów – 23 517,30 zł (7 dzieci),
- Gmina Markuszów – 82 591,00 zł (2 dzieci),
- Gmina Nałęczów – 31 783,91 zł (12 dzieci),
- Gmina Puławy – 21 321,26 zł (6 dzieci),
- Miasto Puławy – 1 081 786,02 zł (114 dzieci),
- Gmina Wąwolnica – 24 694,62 zł (5 dzieci),
- Gmina Żyrzyn – 67 946,75 zł (13 dzieci).

Usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków

Pełnoletni wychowankowie opuszczający rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii byli objęci przez PCPR w Puławach pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, a także pomocą:

- pieniężną na usamodzielnienie w wysokości od 1865,00 zł do 7839,00 zł, w zależności od czasu pobytu wychowanków w rodzinie zastępczej i formy pieczy zastępczej, w której przebywali,
- pieniężną na kontynuowanie nauki w wysokości od 551,10 zł do 595,00 zł miesięcznie (w zależności od formy pieczy zastępczej lub placówki, którą opuścili),
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym,
- w uzyskaniu zatrudnienia,
- na zagospodarowanie, w wysokości od 1695,00 zł do 5510,00 zł z przeznaczeniem np. na wyposażenie mieszkania w niezbędne urządzenia domowe, meble, remont mieszkań.

Warunkiem otrzymania pomocy na usamodzielnienie jest zobowiązanie się wychowanka do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, który opracowuje wspólnie z opiekunem usamodzielnienia.

Program usamodzielnienia określa sposób oraz formy współdziałania i wspierania osoby usamodzielnianej w kontaktach z rodziną i środowiskiem, uzyskania wykształcenia zgodnego z możliwościami i aspiracjami osoby usamodzielnianej, uzyskania kwalifikacji zawodowych, pomocy w ustaleniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, podjęcia zatrudnienia, a także w uzyskaniu przysługujących świadczeń.

Opiekunem usamodzielnienia może być osoba tworząca rodzinę zastępczą, prowadząca rodzinny dom dziecka, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie, osoba będąca w placówce opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej wychowawcą lub psychologiem, lub inna osoba wskazana przez wychowanka zaakceptowana przez kierownika centrum właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie. Opiekun usamodzielnienia zaznajamia się z dokumentacją i drogą życiową osoby usamodzielnianej, ocenia realizację programu, współpracuje z rodziną osoby usamodzielnianej i środowiskiem lokalnym, zwłaszcza ze szkołą, opiniuje wnioski o pomoc pieniężną na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki.

Opracowywanie i realizacja indywidualnego programu usamodzielnienia to nie tylko współpraca opiekuna z wychowankiem, ale także praca socjalna w środowisku, spotkania z rodzinami zastępczymi czy biologicznymi oraz pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych, szkół, ośrodków pomocy społecznej czy urzędów pracy, urzędów gmin lub miasta (w sprawie pracy i mieszkania komunalnego i socjalnego).

Przeprowadzenie procesu usamodzielnienia wymaga intensywnej pracy, która nie kończy się tylko na wyznaczaniu celów i zadań do realizacji, ale także wymaga dokonywania okresowej oceny, modyfikowania i dostosowywania indywidualnego planu usamodzielnienia do aktualnych potrzeb wychowanka oraz szans na samodzielne i godne życie.

W 2022 r. w PCPR w Puławach realizowano proces usamodzielnienia z 32 wychowankami z rodzin zastępczych i wychowankami z placówek opiekuńczo-wychowawczych pochodzącymi z terenu powiatu puławskiego lub osiedlającymi się na terenie naszego powiatu, a pochodzącymi z terenu innych powiatów.

Ponadto ściśle współpracowaliśmy z jednym innym powiatem w zakresie realizacji programów usamodzielnienia jednej wychowanki placówki opiekuńczo-wychowawczej pochodzącej z innego powiatu, a zamieszkałej obecnie na terenie powiatu puławskiego.

Dwudziestu wychowankom z rodzin zastępczych przyznano decyzją administracyjną i wypłacono 172 miesięczne świadczenia na kontynuowanie nauki w łącznej kwocie 58 640,00 zł, 1 świadczenie na zagospodarowanie w kwocie 1695,00 zł, 3 świadczenia pomocy pieniężnej na usamodzielnienie w łącznej kwocie 15 544,00 zł. Ogółem osobom usamodzielnionym wypłacono 176 świadczeń na łączną kwotę 75 879,00 zł.

Jedenastu pełnoletnim wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i pochodzącym z terenu powiatu puławskiego lub osiedlającym się na naszym terenie przyznano decyzją administracyjną i wypłacono: 103 miesięczne świadczenia na kontynuowanie nauki w kwocie 55 477,10 zł, 3 świadczenia na zagospodarowanie w formie rzeczowej w kwocie 5172,00 zł, 3 świadczenia pomocy pieniężnej na usamodzielnienie w kwocie 22 374,00 zł.

Ogółem wypłacono 100 świadczeń na kwotę 83 023,10 zł, w tym dla:

- 7 wychowanków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Marii Konopnickiej w Puławach,
- 1 wychowanki Domu Dziecka w Lublinie,
- 1 wychowanka MOW w Woli Rowskiej.

Mieszkanie chronione

Na terenie powiatu puławskiego w 2022 r. funkcjonowały dwa mieszkania chronione. Mieszkanie chronione znajdujące się w budynku Młodzieżowego Schroniska w Puławach przy ul. Włostowickiej przeznaczone jest dla 3 usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodzinę zastępczą lub placówkę opiekuńczo-wychowawczą. Drugie mieszkanie chronione usytuowane jest przy ul. Kaniowczyków w Puławach i jest przeznaczone dla 3 wychowanków.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej zapewniającą warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku i przygotowującą do prowadzenia samodzielnego życia.

W 2022 r. w mieszkaniu chronionym przy ul. Włostowickiej przebywało 3 byłych wychowanków rodziny zastępczej. W mieszkaniu chronionym przy ul. Kaniowczyków w Puławach w 2022 r. przebywały 2 usamodzielnione wychowanki rodziny zastępczej. Osoby usamodzielnione zajmujące te mieszkania ponoszą odpłatność zgodnie z uchwałą Nr XXXIX/336/2018 Rady Powiatu Puławskiego z dnia 30.05.2019 r. zmieniającą uchwałę Nr XL/401/2006 Rady Powiatu w Puławach

w sprawie ustalenia organizacji mieszkań chronionych utworzonych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej i szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w tych mieszkaniach. W 2022 r. ustalono odpłatność za pobyt w mieszkaniu chronionym w wysokości 102,50 zł.

Wysokość opłaty za pobyt w mieszkaniu chronionym ustalana jest decyzją administracyjną i uzależniona jest od sytuacji osobistej i dochodowej osoby usamodzielnianej.

Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Rodzice dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych lub w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych zobowiązani są do ponoszenia opłat za pobyt dzieci do wysokości miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Decyzją administracyjną odstępuje się od ustalenia opłaty, ustala bądź zwalnia rodziców biologicznych z ponoszenia opłat za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, biorąc pod uwagę zasady określone w uchwale nr XVII/152/2012 Rady Powiatu Puławskiego z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umarzania w całości lub części, łącznie z odsetkami, odraczania terminu płatności, rozkładania na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (Dz. U. Woj. Lub. z 2012 r., poz. 2104).

W 2022 r. wydano 45 decyzji dotyczących odstąpienia od ustalenia odpłatności od rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Sytuacja rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej jest ustalana w oparciu o zebrane materiały dowodowe w drodze postępowania administracyjnego. W większości przypadków rodzice biologiczni dzieci są, oprócz niewydolności wychowawczej, w bardzo trudnej sytuacji materialnej i życiowej (bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienia, długotrwała choroba, trudne warunki mieszkaniowe, pobyt w areszcie bądź więzieniu, inne sytuacje kryzysowe w rodzinie) i objęci są pomocą, w tym finansową, przez właściwe ośrodki pomocy społecznej.

Zdarzają się również przypadki, gdy nieznane jest miejsce pobytu rodzica biologicznego (brak meldunku, nieprzebywanie pod adresem zameldowania, pobyt za granicą).

Alimenty

Na podstawie art. 38 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku, gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny, po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych,

- kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok (ust. 2 ww. przepisu).

Część rodziców biologicznych płaci na rzecz dzieci przebywających w rodzinach zastępczych dobrowolne alimenty, które – zgodnie z wejściem nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od dnia 19 września 2014 r. – nie są odliczane od dochodu dziecka w przypadku rodzin zastępczych, które mają przyznane świadczenia na podstawie tej ustawy. Z kolei świadczenia wypłacane rodzinom na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej są pomniejszane o dochód dziecka, który to stanowiły m.in. otrzymywane alimenty.

Tut. Centrum w 2022 r. wystąpiło do Sądu Rejonowego w Puławach z 16 pozwami o alimenty na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Kierowanie i nadzór nad placówką opiekuńczo-wychowawczą

Na terenie powiatu puławskiego od 1 stycznia 2021 r. w wyniku standaryzacji funkcjonuje Powiatowe Centrum Opiekuńczo-Wychowawcze w Puławach, w skład którego wchodzi trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze:

1. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 typu socjalizacyjno-interwencyjnego posiadająca 14 miejsc, w tym 2 interwencyjne.
2. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 typu socjalizacyjno-interwencyjnego posiadająca 14 miejsc, w tym 2 interwencyjne.
3. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 3 typu specjalistyczno-terapeutycznego posiadająca 10 miejsc.

Do placówki opiekuńczo-wychowawczej opieki całodobowej dziecko kieruje powiat właściwy ze względu na jego miejsce zamieszkania. Dziecko umieszczane jest w placówce opiekuńczo-wychowawczej w wykonaniu postanowienia sądu.

W 2022 r. do Powiatowego Centrum Opiekuńczo-Wychowawczego w Puławach skierowano 15 małoletnich.

Zgodnie z zarządzeniem Starosty Puławskiego z dnia 20 marca 2013 r., Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach sprawowało funkcję związaną z oceną prawidłowości realizacji przez placówki wchodzące w skład Powiatowego Centrum Opiekuńczo-Wychowawczego w Puławach pieczy zastępczej. W 2022 r. nadzór nad placówkami sprawowany był poprzez analizę jednorazowych oraz okresowych sprawozdań. Z uwagi na zmianę dyrektora PCOW w Puławach oraz przeprowadzoną kontrolę NIK w ww. placówce – okresowa kontrola w PCOW w Puławach za zgodą Starosty Puławskiego została przeniesiona z 2022 r. na drugi kwartał 2023 r.

Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

W 2022 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach realizowało zadania na rzecz obywateli Ukrainy określone ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późniejszymi zmianami). Po 24 lutego 2022 r. na teren powiatu puławskiego przybyło 60 małoletnich obywateli Ukrainy z instytucjonalnej pieczy zastępczej, którzy zakwaterowani byli w Domu Pracy Twórczej Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w Kazimierzu Dolnym: 9 małoletnich z rodzinnego domu dziecka, 11 z rodzin zastępczych i 1 małoletni obywatel Ukrainy, który przekroczył granicę bez opieki. Wszyscy ww. małoletni zostali wpisani do ewidencji małoletnich w systemie teleinformatycznym zgodnie z obowiązkiem ustawowym.

Zgodnie z ww. ustawą i w związku z powierzeniem wykonania polecenia Wojewody Lubelskiego z dnia 31 marca 2022 r. w celu zapewnienia pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach uczestniczyło w organizowaniu pieczy zastępczej dzieciom będącym obywatelami Ukrainy zakwaterowanym w Domu Pracy Twórczej Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w Kazimierzu Dolnym poprzez zapewnienie obiektu odpowiadającego potrzebom dzieci oraz realizowało wsparcie przy sprawowaniu nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego, pomocy prawnej, organizacyjnej i psychologicznej opiekunom tymczasowym oraz przebywającym pod ich opieką małoletnim.

W zakresie zapewnienia wsparcia przy sprawowaniu nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego, dyrektor PCPR w Puławach zatrudnił – na podstawie art. 25 ust. 3c ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – na umowy-zlecenia 3 osoby do pomocy w sprawowaniu opieki nad 60 dziećmi zakwaterowanymi w Kazimierzu Dolnym. Były to obywatelki Ukrainy posiadające wyższe wykształcenie, w tym dwie – wyższe psychologiczne oraz doświadczenie w pracy z dziećmi. Dwie osoby zostały zatrudnione na okres od 26 kwietnia 2022 r. do 31 maja 2022 r., trzecia na okres od 5 maja 2022 r. do 31 maja 2022 r.

W zakresie zapewnienia pomocy prawnej, organizacyjnej i psychologicznej opiekunom tymczasowym oraz przebywającym pod ich opieką małoletnim PCPR w Puławach m in. nawiązało współpracę z wydziałami rodzinnymi i nieletnich sądów rejonowych zajmujących się sprawami małoletnich obywateli Ukrainy, tj. Sądu Rejonowego w Puławach, Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie, w tym pomoc w napisaniu pism i wniosków oraz pomoc w tłumaczeniach, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kazimierzu Dolnym, ośrodkami zdrowia w celu zapewnienia pilnego dostępu do specjalistycznej opieki medycznej: okulisty, laryngologa, lekarza rodzinnego, psychiatry, oraz do szpitali (Szpital Neuropsychiatryczny w Lublinie, Wojewódzki Szpital Zakaźny w Warszawie), umawianie i odwoływanie wizyt oraz hospitalizacji, obecność pracowników podczas rejestracji do

lekarzy i realizacji recept, zapewnienie transportu do lekarzy), Kuratorium Oświaty w Lublinie w zakresie możliwości zorganizowania wyjazdu kolonijnego w okresie wakacyjnym dla dzieci, przekazanie opiekunowi tymczasowemu ofert współpracy i pomocy rzeczowej skierowanych przez fundacje działające na rzecz uchodźców, współpraca z Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Puławach w zakresie wsparcia organizacyjnego, zorganizowanie pomocy wolontariuszy z Medycznego Studium Zawodowego w Puławach.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach pośredniczyło także – zgodnie z ustawą – w wypłacie świadczeń rodzinnych dla opiekunów tymczasowych przyznanych przez ośrodki pomocy społecznej i świadczeń wychowawczych wypłacanych przez ZUS. Łączna kwota, jaka została wydana na zadania związane z pobytem ww. dzieci wyniosła 26 134,29 zł. W szczególności środki te zostały wydatkowane na zadanie wynikające z art. 25 ust. 3c ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, tj. wynagrodzenia dla 3 osób zatrudnionych do pomocy w sprawowaniu opieki nad dziećmi na łączną kwotę 12 958,20 zł, zadania wynikające z art. 25 ust. 3ba i 25a ust.8 ww. ustawy, tj. dodatki specjalne dla pracowników PCPR w kwocie 8824,33 zł, pomoc tłumaczy w kwocie 2780,00 zł oraz wydatki na pomoc organizacyjną w kwocie 1571,76 zł.

Kierowanie oraz nadzór nad Powiatowym Środowiskowym Domem Samopomocy w Górze Puławskiej

Od 1 grudnia 2017 r. w Górze Puławskiej funkcjonuje Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy (od 2014 r. pod nazwą Środowiskowy Dom Samopomocy), powiatowy ośrodek wsparcia dla dorosłych osób z zaburzeniami psychicznymi, w którym realizowane są zadania z zakresu rehabilitacji społecznej.

Liczba uczestników wg stanu na 31 grudnia 2022 r. wynosiła 41. Liczba miejsc statutowych w placówce wynosi 40 – we wrześniu 2021 r. ze środków rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na rozwój sieci środowiskowych domów samopomocy dla osób ze spektrum autyzmu oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi uruchomiono 5 dodatkowych miejsc statutowych.

Na podstawie upoważnienia udzielonego przez Starostę Puławskiego z dnia 21.11.2014 r., dyrektor PCPR w Puławach uprawniony jest do wydawania decyzji w sprawie skierowania do ww. ośrodka wsparcia.

W 2022 r. do PCPR w Puławach wpłynęło 29 wniosków o skierowanie do ośrodka wsparcia lub o przedłużenie pobytu w ośrodku) wraz z przeprowadzonymi przez ośrodki pomocy społecznej funkcjonujące na terenie powiatu puławskiego wywiadami środowiskowymi, z czego z:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach – 14 wywiadów,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowcu – 7 wywiadów,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach – 6 wywiadów,
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Żyrzynie – 2 wywiady.

W związku z powyższym tutejsze Centrum w 2022 r. przeprowadziło 29 postępowań administracyjnych w sprawie przyznania mieszkańcom ww. gmin tej formy pomocy.

Wydano 29 decyzji administracyjnych o skierowaniu, w tym przedłużeniu pobytu uczestników w ośrodku.

Na podstawie zarządzenia nr 88/2015 Starosty Puławskiego z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielenia Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach funkcji związanych z nadzorem nad działalnością Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Górze Puławskiej, Dyrektor Centrum sprawuje nadzór nad ośrodkiem między innymi poprzez przeprowadzanie kontroli okresowych (co najmniej jednej w roku) i doraźnych w celu zbadania prawidłowości organizacji i funkcjonowania placówki w świetle obowiązujących przepisów, statutu i regulaminu. Zaplanowana na IV kwartał 2022 r. kontrola została przeprowadzona 27 i 28 października 2022 r.; kontrola obejmowała rok 2021.

Ponadto nadzór nad jednostką prowadzony był poprzez analizę jednorazowych oraz okresowych sprawozdań.

VIII. SZKOLENIE I DOSKONALENIE ZAWODOWE KADR POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ DORADZTWO METODYCZNE DLA KIEROWNIKÓW I PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNEJ Z TERENU POWIATU

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach 12 października 2022 r. zorganizowało szkolenie dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu puławskiego nt. „Bezpieczeństwo pracownika socjalnego – rozpoznawanie potencjalnego zagrożenia, groźne sytuacje i umiejętność zachowania się w nich, stosowanie środków ostrożności”. W szkoleniu uczestniczyli pracownicy ośrodków pomocy społecznej oraz PCPR w Puławach. Podczas szkolenia poruszone zostały zagadnienia z zakresu podnoszenia poziomu bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych przez pracowników zgodnie z art. 121 ust. 2c ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Dnia 12 kwietnia 2022 r. w tut. Centrum odbyło się spotkanie z udziałem pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach, kierowników ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu puławskiego, kierownika Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich w Puławach oraz I Zastępcą Komendanta Powiatowego Policji w Puławach. Celem spotkania było wypracowanie procedur związanych z interwencyjnym, nagłym umieszczaniem dzieci w pieczy zastępczej na terenie powiatu puławskiego, w szczególności zabezpieczenia transportu/dowozu małoletnich z miejsca pobytu do placówki lub rodzinnych form pieczy zastępczej.

Ponadto tutejsze Centrum udzielało pracownikom ośrodków pomocy społecznej indywidualnych konsultacji dotyczących stosowania kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o pomocy

społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Również pracownicy Poradni Rodzinnej oraz Ośrodka Interwencji Kryzysowej udzielali konsultacji w sprawach klientów objętych pomocą ośrodków pomocy społecznej.

IX. ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ REALIZOWANE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZE ŚRODKÓW PFRON

Środki finansowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przypadające według algorytmu na 2022 r. dla Powiatu Puławskiego Zarząd Funduszu określił w wysokości 4 384 888 zł.

W oparciu o tę informację Rada Powiatu Puławskiego uchwałą Nr XXXV/264/2022 z dnia 30 marca 2022 r., a następnie – w związku ze zwiększeniem środków PFRON dla Powiatu Puławskiego – uchwałą Nr XLIII/307/2022 z dnia 30 listopada 2022 r., określiła rodzaje zadań i wysokość środków na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wyznaczone powiatom ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Środki na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zostały określone ww. uchwałą następująco:

- dla Powiatowego Urzędu Pracy w Puławach w wysokości 64 630 zł,
- dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach 4 320 258 zł, w tym na realizację bieżących zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w wysokości 1 860 138 zł oraz na dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej 2 460 120 zł.

Wydatkowanie środków przez PCPR w Puławach na poszczególne zadania przedstawia niniejsze sprawozdanie.

REHABILITACJA SPOŁECZNA

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Rehabilitacja społeczna realizowana jest przede wszystkim przez:

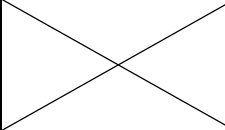
- wzmacnianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych,
- wzmacnianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- likwidację barier, w szczególności architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Do podstawowych form rehabilitacji społecznej dofinansowywanych ze środków PFRON należą:

- turnusy rehabilitacyjne,

- sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny,
- zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- warsztaty terapii zajęciowej.

Wykorzystanie środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie puławskim w 2022 r.

Lp.	Rodzaj zadania	Otrzymane środki PFRON na zadania w roku 2022 w zł	Wykorzystane środki PFRON za 2022 r. w zł	Liczba złożonych wniosków
				Liczba zrealizowanych wniosków
	Środki finansowe PFRON ogółem na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej określone art. 35a ustawy o rehabilitacji (...) w zł, w tym:	4 384 888	4 373 346	
I	Zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów warsztatów terapii zajęciowej	2 460 120	2 448 627	3 warsztaty – 95 uczestników
II	Środki na zadania bieżące z zakresu rehabilitacji społecznej, w tym:	1 860 138	1 860 118	2394
				2100
1.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, w tym:	295 072	295 072	242
				139
	a) dla dzieci do 16. r. ż. i młodzieży do 24. r. ż. uczącej się i niepracującej	84 064	84 064	34
				25
	b) dla dorosłych osób niepełnosprawnych	211 008	211 008	208
				112
2.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	270 754	266 492	52
				38
3.	Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	36 504	36 504	27
				19
4.	Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	1 135 059	1 135 042	1981
				1836
5.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla indywidualnych osób niepełnosprawnych	76 963	76 962	63
				43
6.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	44 215	43 942	27
				24

7.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	6 105	6 105	2
				1
III	Środki finansowe dla powiatu ogółem w zł, w tym:	4 384 888	4 373 347	zrealizowano 99,74%
	- na zadania PCPR	4 320 258	4 308 746	
	- na zadania PUP	64 630	64 601	

Turnusy rehabilitacyjne

Turnus rehabilitacyjny oznacza zorganizowaną aktywną formę rehabilitacji, połączoną z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Tryb rozpatrywania wniosków i przyznawania wysokości dofinansowań do turnusów określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 230 poz. 1694).

Zgodnie z ww. przepisami dofinansowanie w zależności od stopnia niepełnosprawności wnioskodawcy wynosi:

- 1) dla uczestnika ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 30% w odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ogłaszanego kwartalnie przez Prezesa GUS na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy z dn. 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 z późn. zm.);
- 2) dla uczestnika z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 27% przeciętnego wynagrodzenia;
- 3) dla uczestnika z lekkim stopniem niepełnosprawności – 25% przeciętnego wynagrodzenia;
- 4) dla dziecka niepełnosprawnego oraz uczącej się i niepracującej młodzieży do 24. r. ż. – 30% przeciętnego wynagrodzenia;
- 5) dla niezbędnego opiekuna – 20% przeciętnego wynagrodzenia;
- 6) dla uczestnika zatrudnionego w zakładzie pracy chronionej – 20% przeciętnego wynagrodzenia.

W przypadku dużej liczby wniosków, przy jednoczesnym znacznym ograniczeniu środków PFRON, można obniżyć wysokość dofinansowania, nie więcej jednak niż o 20% kwot o których mowa wyżej.

Przy rozpatrywaniu wniosku brany jest pod uwagę średni miesięczny dochód (netto) na osobę obliczony za ostatni kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku w porównaniu do obowiązującego kryterium dochodowego w wysokości:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej przypadającego na 1 osobę we

wspólnym gospodarstwie domowym,

- 65% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej przypadającego na osobę samotną.

Osoby niepełnosprawne kierowane są do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym na wniosek lekarza. Ze środków PFRON można również dofinansować pobyt opiekuna, gdy jego obecność na turnusie wynika z wyraźnego i uzasadnionego zalecenia lekarskiego.

Turnus trwa minimum 14 dni i może się odbyć tylko w ośrodku posiadającym ważny wpis do rejestru ośrodków i rejestru organizatorów. Rejestry są prowadzone przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej – Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

W 2022 r. do PCPR w Puławach w ww. zakresie wpłynęły 242 wnioski, z czego 34 dotyczyło przyznania dofinansowania dla dzieci i młodzieży, a 208 dla osób dorosłych.

W 2022 r. wypłacono 295 072 zł dla 189 osób, w tym dla 139 osób niepełnosprawnych (25 dzieci i 114 dorosłych) oraz dla ich 50 opiekunów.

W latach 2017-2022 liczba osób ubiegających się o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych przedstawia się następująco:

- w roku 2017 – 410 osób (286 wnioskodawców i 124 opiekunów),
- w roku 2018 – 382 osoby (265 wnioskodawców i 117 opiekunów),
- w roku 2019 – 302 osoby (205 wnioskodawców i 97 opiekunów),
- w roku 2020 – 316 osób (223 wnioskodawców i 93 opiekunów),
- w roku 2021 – 292 osób (194 wnioskodawców i 98 opiekunów),
- w roku 2022 – 329 osób (242 wnioskodawców i 87 opiekunów).

Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli:

- prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku,
- udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

Ta forma rehabilitacji społecznej cieszy się ciągle dużym zainteresowaniem wśród stowarzyszeń i jednostek organizacyjnych działających w powiecie puławskim. Niestety, ze względu na niewystarczające środki, realizacja tego zadania jest ograniczona.

Do PCPR w Puławach wpłynęło 27 wniosków na dofinansowanie różnego rodzaju imprez integracyjnych, takich jak wycieczki krajoznawczo-turystyczne, wyjazdy do teatru, spotkania okolicznościowe (Dzień Seniora, Dzień Białej Laski) na łączną kwotę dofinansowania 94 794 zł.

W 2022 r. pozytywnie rozpatrzono i przyznano dofinansowanie do 25 wniosków na łączną kwotę 49 003 zł, natomiast ostatecznie zrealizowano 24 wnioski na kwotę 43 942 zł.

Wykonanie zadania w latach 2017-2022 przedstawia poniższa tabela:

Lata	Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Wartość zrealizowanych umów w zł
2017	21	15	26 108
2018	17	14	25 615
2019	19	17	30 850
2020	21	8	11 805
2021	19	18	36 278
2022	27	25	43 942

Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się

O dofinansowanie ze środków PFRON mogą ubiegać się:

- na likwidację barier architektonicznych – osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się,
- na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych – osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności pod warunkiem, że likwidacja barier umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi tym osobom wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej to wszelkie prace adaptacyjne, budowlano-instalacyjne, zmierzające do prawidłowego i funkcjonalnego rozwiązania pomieszczeń mieszkalnych, głównie pomieszczeń sanitarnych oraz komunikacji wewnątrz mieszkań, a także prace budowlane i montażowe zewnętrzne umożliwiające samodzielne funkcjonowanie (dotyczy głównie osób na wózkach inwalidzkich i poruszających się z trudem przy pomocy kul, balkoników).

Likwidacja barier w komunikowaniu się dotyczy w szczególności osób z dysfunkcją narządu słuchu, mowy i wzroku. Polega na umożliwianiu tym osobom samodzielnego życia w społeczeństwie lub kontaktów z otoczeniem, np. poprzez zakup telefonów komórkowych, komputerów, komunikatorów, czytników.

Likwidacja barier technicznych dotyczy likwidacji przeszkód w wykonywaniu podstawowych codziennych czynności wynikających z rodzaju niepełnosprawności oraz braku zastosowania odpowiednich urządzeń i przedmiotów umożliwiających zwiększenie samodzielności i niezależności życiowej osoby niepełnosprawnej.

W budżecie w 2022 r. na likwidację barier funkcjonalnych przeznaczono kwotę 307 258,00 zł. Wnioskodawcy w tym zakresie złożyli ogółem 79 wniosków, z czego pozytywnie rozpatrzono 70 wniosków (w tym na realizację zasadnych 7 wniosków zabrakło środków finansowych), 6 wniosków oceniono negatywnie, a z realizacji 10 wniosków wnioskodawcy zrezygnowali.

W miejscu zamieszkania osób, które ubiegały się o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych zostały przeprowadzone wizje lokalne w celu weryfikacji zasadności wnioskowanego zakresu i kosztu robót budowlanych.

Zrealizowane wnioski dotyczyły głównie:

- bariery architektoniczne: adaptacji istniejących łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez poszerzenie otworów drzwiowych, wykonanie stanowiska prysznicowego w miejsce wanny, montażu uchwytów łazienkowych, montażu siedziska prysznicowego, wymiany posadzki na antypoślizgową, wyrównania dojścia do mieszkania poprzez ułożenie chodnika z kostki brukowej;
- bariery w komunikowaniu się: dofinansowania do zakupu komputerów stacjonarnych lub laptopów, telefonu komórkowego, komunikatora, drukarki i oprogramowania specjalistycznego;
- bariery techniczne: dofinansowanie do zakupu podnośników transportowo-kąpielowych, czujnika dymu, płyty indukcyjnej, zmywarki, kuchenki mikrofalowej.

Realizacja wniosków na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych złożonych w roku 2022 r. (dane w zł)

Treść	Wnioski złożone do realizacji		Zawarte umowy z wnioskodawcami		Zrealizowane umowy	
	liczba	wartość	liczba	wartość	liczba	wartość
Wnioski ogółem	79	1 056 325	58	325 031	57	302 996
Bariery architektoniczne	52	955 116	39	278 464	37	266 492
Bariery w komunikowaniu się	17	55 105	11	19 804	11	19 507
Bariery techniczne	10	46 104	10	26 763	8	16 997

Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Realizacja zadania w latach 2019-2022

Treść	Zrealizowane wnioski liczba - wartość 2019 r.	Zrealizowane wnioski liczba - wartość 2020 r.	Zrealizowane wnioski liczba - wartość 2021 r.	Zrealizowane wnioski liczba - wartość 2022 r.
Liczba wniosków ogółem, w tym:	2249 – 812 823	2038 – 908 855	1902 – 1 111 707	1836 – 1 135 042
- osoby dorosłe	2131 – 672 602	1936 – 788 657	1805 – 983 992	1738 – 947 962
- dzieci młodzież	118 – 140 221	102 – 120 198	97 – 127 715	62 – 187 080

PCPR w Puławach udzielało dofinansowań osobom niepełnosprawnym na podstawie wniosku złożonego wraz z fakturą VAT za zakupiony przedmiot ortopedyczny z wyszczególnionym limitem i odpłatnością Narodowego Funduszu Zdrowia oraz udziałem własnym wnioskodawcy.

Na podstawie obowiązujących przepisów ze środków PFRON zakup można maksymalnie dofinansować do 150% sumy limitu Narodowego Funduszu Zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie tych przedmiotów. W związku z dużą liczbą wniosków i ograniczonymi środkami są stosowane dużo niższe dofinansowania.

W 2022 r. wpłynęło 1981 wniosków na łączną kwotę wnioskowaną 2 686 256 zł, z czego zrealizowano 1836, tj. ok. 92,68 % na kwotę 1 135 042 zł.

Kwota zabezpieczonych w budżecie środków na to zadanie wyniosła 1 135 059 zł, co stanowi ok. 61,02% ogólnej kwoty środków PFRON przeznaczonych na bieżące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, mimo to środki były niewystarczające.

Zrealizowane wnioski dotyczyły m. in. aparatów słuchowych dla dzieci (14 szt.) i osób dorosłych (579 szt.), wózków inwalidzkich (47 szt., w tym specjalnych 33 szt.), aparatów do leczenia bezdechu (10 szt.), protez kończyn dolnych i kończyn górnych (7 szt.), ortez (26 szt.), gorsetów ortopedycznych (9 szt.), zestawów infuzyjnych do pomp insulinowych (17 szt.), protez piersi (8 szt.), peruk (2 szt.), butów ortopedycznych, balkoników, materaców i poduszek przeciwoleżynowych oraz środków higienicznych, takich jak cewniki i pieluchomajtki.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mający na celu osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

O dofinansowanie mogą się ubiegać:

- 1) indywidualne osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,

- 2) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku, deklarują środki własne w wysokości co najmniej 20% wartości zadania i nie posiadają wymagalnych zobowiązań wobec PFRON.

Realizacja wniosków złożonych przez indywidualne osoby niepełnosprawne w latach 2018-2022 na sprzęt rehabilitacyjny (dane w zł)

Lp.	Rok	Liczba i wartość złożonych wniosków		Liczba i wartość zawartych umów		Liczba i wartość zrealizowanych umów	
1.	2018	60	107 741	48	45 683	46 w tym dzieci: 3	40 825 1 610
2.	2019	52	100 888	49	52 776	43 w tym dzieci: 5	44 402 6 129
3.	2020	55	124 919	53	87 248	53 w tym dzieci: 8	84 875 16 782
4.	2021	60	139 983	47	75 902	46 w tym dzieci: 2	71 675 3 060
5.	2022	63	224 486	57	81 016	43 w tym dzieci: 0	76 962 0,-

Przyznane dofinansowania dotyczyły głównie: łóżek rehabilitacyjnych (32 wnioski), stacjonarnych rowerów rehabilitacyjnych (3 wnioski), trójkołowych rowerów rehabilitacyjnych (3 wnioski), bieżni (2 wnioski), roweru typu tandem (1 wniosek).

Ponadto w roku 2022 wpłynęły 2 wnioski na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej o wartości 39 677 zł. Pozytywnie rozpatrzono jeden wniosek i podpisano umowę na wartość 6105 zł.

Podsumowanie

W roku 2022 do PCPR w Puławach wpłynęły 2394 wnioski na dofinansowanie zadań realizowanych w zakresie rehabilitacji społecznej, z czego zrealizowano 2100, tj. 87,72% złożonych wniosków, stosując znacznie zmniejszone dofinansowania na realizowane zadania, tj.

- obniżanie od 15% do 35% przyznawanego dofinansowania do realizacji wniosków w sprawie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się – po uprzedniej szczegółowej weryfikacji wniosków pod względem zakresu i kosztu zadania oraz w zależności od wysokości dochodu i indywidualnej sytuacji

życiowej wnioskodawców,

- dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych, w tym m.in. do aparatów słuchowych dla osób dorosłych zostało ograniczone do kwoty 800,00 zł, do wózków inwalidzkich do 120% limitu, do wszystkich rodzajów protez do 150% przyznanego limitu NFZ, do pieluchomajtek do 70% przyznanego limitu NFZ.

Warsztaty terapii zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka, która stwarza osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy zawodowej możliwość udziału w rehabilitacji zawodowej i społecznej poprzez terapię zajęciową zmirzającą do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędną do samodzielnego i aktywnego życia w środowisku na miarę jego potrzeb i możliwości.

Warsztaty mogą być organizowane i prowadzone przez fundacje, stowarzyszenia lub przez inne podmioty.

W powiecie puławskim działają 3 warsztaty terapii zajęciowej, które prowadzą rehabilitację społeczną i zawodową dla 95 uczestników, w tym:

- dla 35 uczestników w Nałęczowie, ul. Spółdzielcza 17a; warsztat prowadzi Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne,
- dla 30 uczestników w Puławach, ul. 6-go Sierpnia 20; warsztat prowadzi Puławskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- dla 30 uczestników w Puławach, ul. Wróblewskiego 21; warsztat prowadzi Puławskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Koszty działalności warsztatów są współfinansowane ze środków PFRON i ze środków Powiatu. W 2022 r. koszty działalności tych placówek wyniosły ogółem 2 720 760,00 zł, z czego 90%, tj. 2 448 627,00 zł stanowią środki PFRON, a pozostałe 10%, tj. 272 133,00 zł środki Powiatu. Obowiązek współfinansowania bieżących kosztów działalności warsztatów został nałożony na powiaty z dniem 1 stycznia 2007 r. na mocy przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Koszty utrzymania i funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej obejmują wydatki na: wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń kadry warsztatu, ubezpieczenia uczestników i kadry, materiały do terapii zajęciowej, wyposażenie warsztatu w sprzęt, eksploatację samochodu, energię, koszty usług materialnych i niematerialnych, szkolenia kadry oraz środki wykorzystywane do treningu ekonomicznego uczestników.

Do obowiązków Centrum, oprócz finansowania bieżących kosztów działalności warsztatów, należy również sprawowanie nadzoru nad prawidłowością wydatków oraz analiza kwartalnych i rocznych sprawozdań wykorzystania środków oraz działalności rehabilitacyjnej. W tym zakresie w roku 2022 PCPR w Puławach przeprowadziło kontrolę we wszystkich warsztatach terapii zajęciowej.

Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd”

Na podstawie umowy nr AS3/000043/03/D z dnia 23.04.2018 r. zawartej pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Powiatem Puławskim, PCPR w Puławach po raz kolejny w 2022 r. realizowało pilotażowy program pn. „Aktywny samorząd”.

Program był realizowany w oparciu o zasady dotyczące wyboru, dofinansowania i rozliczania wniosków zatwierdzonych przez Zarząd PFRON w Warszawie, na podstawie których PCPR opracowało własne szczegółowe zasady przyjmowania, realizacji i rozliczania wniosków w 2022 r.

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe programu to:

- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,
- umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie,
- poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji,
- wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych.

Program składa się z dwóch głównych części: z Modułu I i Modułu II.

➤ **Moduł I** – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, osób niepełnosprawnych w następujących obszarach:

a) **Obszar A** – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku

życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,

– Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,

– Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,

– Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu,

b) **Obszar B** – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

– Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,

– Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

– Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,

– Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,

– Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

c) **Obszar C** – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób z I grupą z dysfunkcją narządu ruchu,

- Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – dla osób z I grupą z dysfunkcją narządu ruchu,

- Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości – osoby z dysfunkcją narządu ruchu, aktywne zawodowo,

- Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości) - osoby z dysfunkcją narządu ruchu, aktywne zawodowo,

– Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,

d) **Obszar D** – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – osoby z I i II grupą, aktywne zawodowo, jeśli są opiekunem prawnym dziecka.

➤ **Moduł II** - skierowany jest do osób niepełnosprawnych, które:

a) kontynuują naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej, lub w kolegium, lub mają otwarty przewód doktorski poza studiami doktoranckimi,

b) posiadają znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności.

W ramach modułu II wnioskodawca w każdym semestrze może ubiegać się o dofinansowanie do 100% kosztów czesnego oraz dodatku na pokrycie kosztów nauki w maksymalnej wysokości 1 000,00 zł (dla wnioskodawców pobierających naukę w szkole policealnej lub kolegium) lub 1 500,00 zł (dla pozostałych wnioskodawców), które może być zwiększone nie więcej niż o:

1) 800 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada podpis elektroniczny/Profil Zaufany na platformie ePUAP i złoży wniosek o dofinansowanie w formie elektronicznej w dedykowanym systemie przygotowanym przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przy czym możliwość ta dotyczy tylko tych wnioskodawców, którzy skorzystają z tego zwiększenia po raz pierwszy (wsparcie jest jednorazowe),

2) 500 zł - w przypadku, gdy wnioskodawca ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania,

3) 300 zł - w przypadku, gdy wnioskodawca posiada aktualną (ważną) Kartę Dużej Rodziny,

4) 300 zł - w przypadku, gdy osoba niepełnosprawna pobiera naukę jednocześnie na dwóch (lub więcej) kierunkach studiów/nauki,

5) 200 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca studiuje w przyspieszonym trybie,

6) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawcą jest osoba poszkodowana w 2020 lub w 2021 roku w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych,

7) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca korzysta z usług tłumacza języka migowego,

8) 500 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca w poprzednim semestrze pobierał lub aktualnie pobiera naukę w formie zdalnej (w związku z pandemią),

9) 700 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada stopień niepełnosprawności znaczny lub niepełnosprawność sprzężoną (co najmniej dwa symbole przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniu).

Ogółem do PCPR wpłynęło 117 wniosków, w tym na:

- moduł I – 67 wniosków,
- moduł II – 50 wniosków.

Środki PFRON przekazane na realizację programu wyniosły 567 000,00 zł, w tym na:

- Moduł I – 394 000,00 zł,
- Moduł II – 173 000,00 zł.

–

Realizacja wniosków w poszczególnych modułach i obszarach przedstawia się następująco:

Nazwa obszaru	Złożone wnioski (liczba i wartość)		Podpisane umowy (liczba i wartość)		Wnioski zrealizowane (liczba i kwota)	
Moduł I						
A1	2	10 115,00	1	4 250	1	4 250
A2	2	7 350,00	2	7 350	2	6 495
A3	0	0	0	0	0	0
A4	0	0	0	0	0	0
B1	15	124 192,90	12	87 100,50	12	84 757,81
B2	7	16 426,00	4	8 700	4	8 700
B3	0	0	0	0	0	0
B4	3	10 709,10	2	7 600	2	7 600
B5	0	0	0	0	0	0
C1	6	120 000,00	4	75 850	3	50 850
C2	7	22 500,00	6	19 000	6	19 000
C3	2	43 200,00	0	0	0	0
C4	1	5 130,00	0	0	0	0
C5	8	58 050,00	7	50 550	7	50 550
D	14	31 490,50	14	31 490,50	14	23 840,36
Razem Moduł I	67	449 163,50	52	291 891	51	256 043,17
Moduł II	50	209 537,00	48	169 680,50	27	137 734
RAZEM	117	658 700,50	100	461 571,00	78	393 777,17

W ramach promocji programu Centrum opracowało ulotkę informacyjną nt. poszczególnych obszarów wsparcia wraz ze wskazaniem adresatów, do których program jest skierowany. W dwóch różnych wydawnictwach w lokalnej prasie ukazała się informacja nt. realizacji programu Aktywny samorząd Moduł I i II wraz z obowiązującymi terminami składania wniosków. Zostały wykonane gadżety promujące program Aktywny samorząd. Ponadto informacje o programie ukazały się w kwartalniku Powiatu Puławskiego „Tu jest moje miejsce” oraz lokalnych portalach informacyjnych i społecznościowych.

Natomiast pełny, szczegółowy materiał odnośnie do realizowanego programu wraz z obowiązującymi wnioskami i procedurami został umieszczony na stronie internetowej PCPR oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie jednostki.

Procedury programu wymagają również przeprowadzenia przez pracowników PCPR obowiązkowych kontroli w miejscu zamieszkania wnioskodawców, którzy zakupili sprzęt w ramach programu (minimum 20% zawartych umów) oraz przeprowadzenia ewaluacji programu wśród beneficjentów na podstawie badania ankietowego.

Realizacja programu pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022

Na podstawie umowy nr 353 w sprawie wysokości i trybu przekazywania środków Funduszu Solidarnościowego na finansowanie zadania w ramach resortowego programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022, zawartej pomiędzy Powiatem Puławskim a Wojewodą Lubelskim, PCPR w Puławach w 2022 roku przystąpiło do realizacji i realizowało ww. program.

Program pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” zapewnia usługę asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, dedykowaną osobom niepełnosprawnym.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- a) poprawy jakości życia dorosłych osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia;
- b) zapewnienia osobom niepełnosprawnym wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb;
- c) umożliwienia zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne/kulturalne/rozrywkowe/sportowe itp.;
- d) dofinansowania jednostek samorządu terytorialnego dotyczącego realizacji zadań mających na celu wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych.

Program zapewnia osobom niepełnosprawnym wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowanie w życiu społecznym. Usługi asystenta wpisują się w główny cel funkcjonowania Funduszu Solidarnościowego, którego idea jest m. in. wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych.

Należy podkreślić, że dostępność usług asystenta powinna przyczynić się do umożliwienia prowadzenia przez osoby niepełnosprawne bardziej aktywnego i samodzielnego życia. Uwzględniając powyższe, nadrzędnym celem usług asystenta powinno być dążenie do poprawy funkcjonowania osoby niepełnosprawnej.

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- a) dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- b) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

Program ma także zapewniać:

- 1) możliwość skorzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym;
- 2) ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia;
- 3) przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych;
- 4) zwiększenie wsparcia świadczonego przez asystentów ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (ASPE) w zakresie wsparcia niepełnosprawnych uczniów, także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

Program adresowany jest do dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Realizację programu w 2021 r. przedstawia poniższa tabela

Liczba osób niepełnosprawnych objętych programem	Liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób niepełnosprawnych	Kwota środków przekazana przez Wojewodę z Funduszu Solidarnościowego na realizację programu	Kwota środków z Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację programu
43 (w tym 36 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 5 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz 2 dzieci niepełnosprawnych w wieku do 16. r. ż.)	14087,50	641 988,00 zł	496 880,14 zł

Realizacja projektu pt. „Aktywni zawodowo i społecznie”

W 2022 roku zakończyła się realizacja projektu pn. „Aktywni zawodowo i społecznie”; w ramach projektu (do 31 marca 2022 r.) osoby niepełnosprawne skorzystały z następującego wsparcia:

1. Staże zawodowe dla 3 osób niepełnosprawnych.
2. Pośrednictwo pracy dla 15 osób niepełnosprawnych.

X. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W ramach współpracy Centrum na bieżąco informuje organizacje pozarządowe zrzeszające osoby niepełnosprawne, ich rodziny i opiekunów o inicjatywach podejmowanych przez różnorodne podmioty na rzecz osób niepełnosprawnych.

W dniu 28 kwietnia 2022 r. w Starostwie Powiatowym w Puławach odbyło się spotkanie informacyjno-doradcze dla przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu puławskiego. Program spotkania obejmował takie zagadnienia, jak: rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych w powiecie puławskim, podział środków PFRON przypadających wg algorytmu w 2022 r. dla Powiatu Puławskiego, informacja nt. realizacji w 2022 r. programów „Aktywny samorząd” oraz „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.

Ponadto Centrum współpracuje stale z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych przy udziale środków PFRON. Szczegółowy zakres tej współpracy opisano w rozdziale IX.

XI. DZIAŁALNOŚĆ PUNKTU INFORMACYJNEGO DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Punkt jest prowadzony przez pracowników PCPR i udziela informacji służących wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, w szczególności o:

- prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych,
- możliwościach wsparcia finansowego i rzeczowego wynikającego z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- instytucjach wsparcia działających w rejonie zamieszkania osoby niepełnosprawnej,
- organizacjach zrzeszających i działających na rzecz środowiska niepełnosprawnych.

W roku 2022 osobom potrzebującym zostało udzielonych 650 różnych porad i informacji, m.in. nt. programu pn. „Aktywny samorząd”, obowiązujących procedur i możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON.

XII. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Wzmocnienie realizacji działań w ramach Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie celem zapobiegania zjawisku przemocy domowej oraz ograniczenia jej skutków – pozyskiwanie na ten cel środków zewnętrznych, aplikowanie o środki w ramach programu osłonowego MRiPS.
2. Aplikowanie o dostępne środki zewnętrzne, w tym z Unii Europejskiej, na realizację zadań z obszaru pomocy społecznej.
3. Poszerzenie oferty wsparcia osób niepełnosprawnych poprzez realizację programów takich jak „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, „Aktywny samorząd”, "Samodzielność - Aktywność - Mobilność!" Dostępne mieszkanie oraz "Samodzielność - Aktywność - Mobilność!" Mieszkanie dla absolwenta.
4. Organizowanie szkoleń dla kadry pomocy społecznej z terenu powiatu puławskiego celem wzmocnienia kompetencji zawodowych.
5. Udzielanie wsparcia psychologicznego uchodźcom z Ukrainy.
6. Udzielanie cudzoziemcom, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą pomocy mającej na celu wspieranie procesu ich integracji.

XIII. ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Utworzenie jednej rodziny zastępczej zawodowej zgodnie z określonym w „Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Puławskim na lata 2021-2023” limitem rodzin zastępczych zawodowych.
Potrzeba utworzenia w 2023 r. ww. formy rodzinnej pieczy zastępczej wynika z diagnozy przeprowadzonej na potrzeby „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023” i jest zgodna z limitem rodzin zastępczych zawodowych w latach 2021-2023 zawartym w powyższym programie.
2. Przeszkolenie trzech zawodowych rodzin zastępczych i jednej niezawodowej rodziny zastępczej do sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym.
3. Przeszkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
4. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych w celu podniesienia kwalifikacji i wzmocnienia kompetencji wychowawczych osób sprawujących pieczę zastępczą.
5. Kontynuowanie spotkań grupy wsparcia dla niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych.
6. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz usamodzielnianym wychowankom bezpłatnej pomocy prawnej oraz poradnictwa specjalistycznego.

7. Zapewnienie badań pedagogicznych i psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka.
8. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
9. Promowanie rodzicielstwa zastępczego, m.in. w formie informacji na stronach internetowych, ogłoszeń, banerów, kalendarzy, imprez integracyjnych w celu pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze oraz kreowania pozytywnego wizerunku idei rodzicielstwa zastępczego.
10. Wzmacnianie kompetencji zawodowych osób pracujących z rodzinami zastępczymi, rodzinnymi domami dziecka i wychowankami pieczy zastępczej.